tevhid

Şevval 1441

"Tağuta kulluk etmekten kaçınıp, Allah'a yönelenlere müjde vardır. Kullarımı müjdele!" (39/Zümer, 17)

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ | HAZİRAN '20 | YIL: 9 | SAYI: 92 | FİYATI: 9₺ | ISSN: 2148-4635

KAPİTALİZMİN TUZAĞI:
TÜKETİM ÇILGINLIĞI

HASBİHÂL' 04

EDİTÖR

بسم الله الرحمن الرحيم

Allah'ın selamı, rahmet ve bereketi üzerinize olsun.

Kıymetli Muvahhidler,

Dergimizin 92. sayısını, tüm dünyayı sarsan ve temelden etkileyen Koronavirüs (Coronavirus)/COVID-19 Salgını'nın ülkemizde de yaygınlaştığı bir dönemde siz kardeşlerimize sunuyoruz. Bir farkla: Nebevi tavsiyeye uyarak evlerimizden acil ve mühim ihtiyaçlarımız dışında çıkmadığımız bu dönemde dergimizi sizlere "e-dergi" olarak sunacağız.

Kıymetli Okuyucular,

Bu sayımızda sizlere Halis Hoca'mıza sorduğunuz soruların yanıtlarını Hasbihâl'de sunarken, Feriduddin AYDIN, Enes YELGÜN, Özcan YILDIRIM ve Emre ACAR Hocalarımızın muhtelif konulardaki yazılarını da size arz ediyoruz. Sağlık hususundaki notları ve Koronavirüs ile gelinen sürece dair yazarlarımızın değerlendirme ve tavsiyelerini de sizlerle paylaşmayı ihmal etmedik.

Rabbimiz bu süreci müminler için kazanımlar ile sonuçlandırsın. Kâfirlerin, içerisinde bulundukları tekebbür, gaflet ve şımarıklığa son vererek yalnızca Allah'a (cc) yönelmelerini onların önlerinde kolay kılsın. Şu zalim toplum ve sefih kavimlerden ötürü hiç bir mümini cezalandırmasın.

Halis Hoca'mız ve tüm Müslimleri ailelerine kavuştursun.

Selam ve dua ile...

Editör

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Abdullah DEMİR

Yayın Türü
Yaygın Süreli

Reklam ve Abonelik
www.tevhiddergisi.org
tevhiddergisi@gmail.com

Adres
Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120
34212 Bağcılar/İSTANBUL

Abonelik
0 (545) 762 15 15

Yazışma Adresi
Abdullah DEMİR
Güneşli Merkez Postane P.K. 51
Bağcılar/İSTANBUL

Basım
Mavi Ay Ofset, Litros yolu 2. Mat. Sit.
Giriş kat 1BF2 Topkapı/İSTANBUL
0 (212) 613 47 65

Dergi içerisinde yer alan
yazılardan ilgili yazar mesuldür.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Satış Noktaları, Tevhid Kitabevi
İstanbul : Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120/A 34212 Bağcılar/İSTANBUL 0 545 762 15 15
Ankara : Piyade Mh. İstasyon Cd. No: 190 Etimesgut/ANKARA 0 543 225 50 48
Diyarbakır : Kaynartepe Mh. Gürsel Cd. No: 90/A 21090 Bağlar/DİYARBAKIR 0 543 225 50 43
Konya : Mengene Mh. Büyük Kumköprü Cd. No:78/A 42020 Karatay/KONYA 0 543 225 50 49

İrtibat Büroları
Merkez : Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120 34212 Bağcılar/İSTANBUL
Avcılar : Firuzköy Mh. Kazım Karabekir Cd. Tütün Sk. No: 2 34325 Avcılar/İSTANBUL
Sultangazi : İsmetpaşa Mh. 95. Sk. No: 41/A 34270 Sultangazi/İSTANBUL
Diyarbakır : Mezopotamya Mh. 327. Sk. Seval Kent Sitesi A Blok No: 1/A Kayapınar/DİYARBAKIR
Konya : Mengene Mh. Büyük Kumköprü Cd. No:78/A 42020 Karatay/KONYA
Van : Bahçıvan Mh. Sıhke Cd. Karatekin Sk. Yavuz Canlı Apt. Kat: 2 65040 İpekyolu/VAN
Bursa : Bağlarbaşı Mh. Nilüfer Cd. 2. Fırın Sk. No: 4 16160 Osmangazi/BURSA
Ankara : Piyade Mh. İstasyon Cd. No: 190 Etimesgut/ANKARA

teuhid

ŞEVVAL 1441 | HAZİRAN '20
Yıl: 9 | Sayı: 92 | Fiyatı: 9 ₺
ISSN: 2148-4635

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

KAPİTALİZMİN TUZAĞI: TÜKETİM ÇILGINLIĞI

Halis BAYANCUK (Ebu Hanzala)
halisbayancuk@tevhiddergisi.org

Kişi malının kendine ait olmadığını, başkalarının da o malda hak sahibi olduğunu bildiğinde düşüncesizce harcamayacaktır. Başkalarının hak sahibi olduğunu kabul etmek, kişiyi bencillik ahlakından kurtaracaktır. Ki; kapitalist cahiliyenin tüketim çarkından kurtulmak için düşünmek ve diğerkâmlık şarttır.

Allah'ın adıyla.

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

Es-Selamu Aleyküm ve Rahmetullahi ve Berekatuhu,

Rabbim sizlere avf ve afiyet ihsan eylesin. Yaşınızın, içinde bulunduğunuz zamanın ve mekânın hayrına muvaffak kılsın, şerrinden korusun.

Soru: Hocam! Bir cemaatte eski Müslimler olmasına rağmen yeni olan Müslimlere görev verilebilir mi? Şayet verilirse bunun hikmeti nedir?

"Şüphesiz ki Allah, emanetleri ehil olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğinizde adaletli olmanızı size emreder. Allah, bununla sizlere ne güzel öğüt veriyor. Şüphesiz Allah (işiten ve dualara icabet eden) Semi', (her şeyi gören) Basîr'dir."[1]

Görevlendirmedeki ölçü liyakattir. Liyakat; kişinin yapacağı işe dair bilgiye, o işi devam ettirecek irade ve disipline ve şer'i hakları gözetecek

1. 4/Nîsa, 58

adalete sahip olmasıdır. İslam açısından görevlendirmede yaşın, yeni veya eski olmanın bir etkisi yoktur. Yeni ve liyakat sahibi bir Müslim'in, eski ve liyakat sahibi olmayan Müslim'e tercih edilmesi Allah Resûlü'nün (sav) sünnetidir. Yine fazilet sahibi olup bir işe liyakati olmayan Müslim ile daha az faziletli ama liyakat sahibi Müslim yan yana geldiğinde, liyakat sahibinin tercih edilmesi de onun (sav) sünnetidir.

Allah Resûlü (sav) sahabeyi Habeşistan'a gönderdiğinde, kendisinden çok daha faziletli insanlar bulunmasına rağmen, heyetin sorumlusu olarak Cafer'i (ra) seçmiştir.

Medine'ye sorumlu olarak Musab'ı (ra) görevlendirdiğinde Ebu Bekir, Ömer ve Ali (r.anhum) gibi, sahabenin en faziletlileri ve eskileri Allah Resûlü'nün yanındadır. Buna rağmen o (sav), tercihini Musab'dan yana kullanmıştır.

Halid b. Velid (ra) en geç İslam olan sahabilerden olmasına ve kendisinden çok daha faziletli sahabiler bulunmasına rağmen, orduları komuta etmiştir. Ömer (ra) onu azledinceye kadar da bu durum devam etmiştir, ki Ömer'in onu görevden alması, Halid'den kaynaklı değildir. İnsanlar, elde edilen zaferi Halid'e nispet etmeye başlamış, zaferi yalnızca Allah'tan (cc) bilme inancı zayıflamaya yüz tutmuştur. Ömer de bir tedbir olarak Halid'i görevden azletmiştir.

Ebu Zerr (ra) sahabenin en takvalıları arasındadır. Ne ki; Allah Resûlü (sav) ona bir görev vermemiş, kendisinden sonra da bir görev üstlenmemesini tavsiye etmiştir:

Ebu Zerr'in rivayet ettiğine göre o, şöyle demiştir:

"Allah Resûlü'ne, 'Beni yönetici tayin etsen?' dedim. Eliyle omuzlarıma vurdu ve ardından 'Ey Ebu Zerr, sen zayıf bir kimsesin. Yöneticilik ise bir emanettir. Kıyamet gününde de bir eziklik ve pişmanlıktır. Ancak yöneticiliği hak edip alan ve üzerine düşeni yerine getiren bunun dışındadır.' buyurdu."[2]

Başka bir rivayette Resûlullah (sav), Ebu Zerr'e şöyle söylemiştir:

"Ey Ebu Zerr, ben seni zayıf görüyorum. Kendim için istediğim şeyi senin için de istiyorum. İki kişi üzerinde (bile olsa) asla yönetici olma. Yetimin malı hususunda asla vekil olma."[3]

Şüphesiz ki Ebu Zerr'in (ra) zayıflığı iman, takva ve beden zayıflığı değildir. Zira tüm sahabenin şehadetiyle Ebu Zerr, sahabenin en takvalı ve hassas olanlarındandır. Hatta yer yer onun hassasiyeti toplumsal gerilimlere sebebiyet vermiştir. Onun zayıflığı, korkaklık anlamında bir zaaf da değildir. Zira o, sahabenin en cesurları arasındadır. Mekke müşriklerine İslam'ını açıktan ilan edenlerin ilklerindendir. Hadiste geçen zayıflık, görev üstlenmeye engel olan bir zayıflıktır. Bu da kişi iman, takva ve cesaret örneği olsa da görev üstlenecek ehliyet ve liyakatten yoksun olabileceğinin delilidir.

İslam açısından görevlendirmede yaşın, yeni veya eski olmanın bir etkisi yoktur.
Yeni ve liyakat sahibi bir Müslim'in, eski ve liyakat sahibi olmayan Müslim'e tercih edilmesi Allah Resûlü'nün (sav) sünnetidir.

Konuyu netleştirmek için Allah Resûlü'nün (sav) hayatında yaşanmış bir örnek üzerinden konuşalım:

Peygamber bir ordu gönderdi ve başına Usame b. Zeyd'i komutan seçti. Halkın bir kısmı Usame'nin komutan yapılmasını eleştirmişti. Bunun üzerine Allah Resûlü (sav) şöyle buyurdu:

"Siz onun komutan yapılmasını eleştiriyorsanız, daha önce babasının komutan yapılmasını da eleştirmiştiniz. Allah'a yemin olsun, onun komutan tayin edilmesi

2.Müslim, 1825

3. Müslim, 1826

> Bazen kalplerin eskidiğini, yorulduğunu ve temel kabullerini unutabildiğini dikkatlerimizden kaçırmayalım. Bazen, yapılan bir sorgulamanın aslında kalp sinyali olduğunu ve kendimizi kontrol edip sorgulamamız gerektiğini haber verebileceğini de...

uygundu ve bana karşı insanların en sevimlisi o idi. Bu da (yani Usame) ondan sonra insanların bana en sevimlisidir."[4]

Usame b. Zeyd (ra) henüz yirmili yaşlarında bir gençtir. Rum toprakları için hazırlanan bir orduya komutan tayin edilmiştir ve bu orduda Muhacir ve Ensar'ın ilkleri ve öncüleri de vardır. Rivayetten de anlaşılacağı gibi bazıları onun komutanlığını hazmedememiş ve eleştirmiştir. Gerekçeleri ise ilginçtir; Ebu Bekir ve Ömer'in (r.anhuma) olduğu bir orduyu nasıl Usame gibi bir çocuk komuta eder? Daha ilginç olanıysa Ebu Bekir ve Ömer'in rahatsız olmadığı bir konuda, birilerinin onlar adına rahatsız olmasıdır. Ki; Allah Resûlü vefat etmesine rağmen Ebu Bekir (ra), Usame'nin ordusunu yola çıkarmış, bununla yetinmeyip Ömer'i (ra) Medine'de bırakması için ondan izin istemiştir. Zira riddet hadiseleri baş göstermiştir ve Ebu Bekir istişarede bulunmak için Ömer'in yanında kalmasını istiyordur. Allah Resûlü (sav) vefat etmeden Ömer'i, Usame'nin ordusuna yazdırdığı için de, ordu komutanından izin alma gereği duyuyordur. Benzer bir durum Ömer (ra) için de geçerlidir. O, ne zaman Usame'yi görse ona saygı göstermiş ve bu tutumunu "Allah Resûlü vefat ettiğinde Usame benim emirimdi." şeklinde gerekçelendirmiştir...

4. Buhari, 3730; Müslim, 2426

Bu örneklerden anlıyoruz ki; Ebu Bekir ve Ömer'in (r.anhuma), Usame'nin (ra) emirliğine dair bir rahatsızlığı yoktur. Peki, Ebu Bekir ve Ömer adına rahatsızlık duyan ve "Ebu Bekir ve Ömer dururken çoluk çocuk komutan olur mu?" diye İslam ümmetinin iyiliği (!) için yanıp tutuşanlar kimlerdir? Sorunun cevabını düşünelim!

Şunu unutmayalım: Kalpler birbirine benzedi mi sözler/tepkiler/yaklaşımlar da birbirine benzer.[5] Şeytanın sağdan yaklaşıp İslam'ın ve Müslimlerin iyiliği (!) için yaptırdığı sorgulamaları gözden geçirelim. Bazen **kalplerin eskidiğini, yorulduğunu ve temel kabullerini unutabildiğini** dikkatlerimizden kaçırmayalım. Bazen, yapılan bir sorgulamanın aslında kalp sinyali olduğunu ve kendimizi kontrol edip sorgulamamız gerektiğini haber verebileceğini de...

Soru: Hocam! Kendimde ve çevremde aşırı harcama (tüketim çılgınlığı) ahlakı görüyorum. Bize nasihat eder misiniz?

Kardeşimizin "aşırı harcama", genelin "tüketim çılgınlığı" demeyi tercih ettiği gerçekliğe İslam; "israf ve saçıp savurma/tebzir" demiştir:

"Ve yiyiniz, içiniz, israf etmeyiniz. (Çünkü) O, israf edenleri sevmez."[6]

"Yakın akrabaya, miskine/ihtiyaç sahibi yoksula, yolda kalmışa hakkını ver, malı saçıp savurma. (Çünkü) saçıp savuranlar, şeytanların kardeşleridirler. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankördür."[7]

İsraf; çoğunlukla harcamada aşırılık anlamında kullanılsa da kişinin yaptığı herhangi bir işte haddi

5. "Bilmeyenler: 'Allah'ın bizimle konuşması ya da bize bir ayetin gelmesi gerekmez miydi?' dediler. Onlardan öncekiler de benzer sözler söylediler. Kalpleri birbirine benzedi. Biz, yakinen inanan bir topluluk için ayetlerimizi açıklamışızdır." (2/Bakara, 118)

6. 7/A'râf, 31

7. 17/İsrâ, 26-27

aşması demektir.[8] Bazı dilciler, haddi aşma (ifrat) anlamının yanı sıra bir şeyi gereği gibi yapmamanın da israf olduğunu söylemiştir.[9] Şer'i kullanıma baktığımızda israfın, şer'i sorumluluğa karşı fiilde aşırılık veya fiilde gevşeklik göstermek olduğunu görürüz. Örneğin Rabbimiz; sapkın cinsel yönelimlere sahip olmayı[10], kısas uygularken haddi aşmayı[11], hicret etmeyip Mekke'de kalmayı[12], harcamada sınırı aşmayı[13], azgınlıkta sınırı aşmayı[14], israf ve türevi kelimelerle ifade eder.

Buna binaen; söz, düşünce ve davranışta ölçüsüzlük israftır ve israf, asi kulların ahlakıdır. Başta harcama olmak üzere söz, düşünce ve davranışta ölçülü olmak ise Rahman'ın kulları olan seçkin insanların davranışıdır:

"Onlar, harcadıklarında israf ve cimrilik etmez, bu ikisi arasında (dengeli) bir yol tutarlar."[15]

İsraf ahlakından sakınmak için öncelikle şer'i sınırları öğrenmek zorundayız. Malımızı harcarken "Allah'ın (cc) malıma koyduğu sınır nedir?" sorusunu sormalıyız. Aksi hâlde şeytan devreye giriyor, malımızı dilediğimiz gibi harcayabileceğimizi, yani "tebzir" yapmamızı salık veriyor, ne yazık ki biz de onu dinliyoruz...

"Yakın akrabaya, miskine/ihtiyaç sahibi yoksula, yolda kalmışa hakkını ver, malı saçıp savurma. (Çünkü) saçıp savuranlar, şeytanların kardeşleridirler. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankördür."[16]

Malı saçıp savurduğumuzda aslında, imanımızdan, ahlakımızdan ve karakterimizden de bir şeyler saçıp savuyoruz. Değil mi ki bu davranışımızla Rabbine karşı çok nankör olan şeytana kardeş oluyoruz! İman ve takvayla elde ettiğimiz Allah, Resûl'ü ve müminlerin dostluğunu, saçıp savuruyoruz! Öyleyse gerçek hüsran da bu olsa gerektir.

Tüketim (Me)deniyeti Kapitalist Cahiliye!

Sürekli hatırlattığımız bir gerçeği tekrar zikredelim: Cahiliye bir zaman diliminin unvanı değildir. Cahiliye; ölçülerini vahiyden almayan ve İlahi yasalarla hükmetmeyen bütün düzenlerin adıdır. Bugün cahiliye, "kapitalizm" olarak hüküm sürmektedir. Yani sermayenin, müstekbir ve mütreflerin mustazaf yığınlara tahakküm etmesidir. Kapitalizm; dinarın ve dirhemin, doların ve euro'nun ilah edinildiği, tek kutsalın biraz daha fazla kâr etmek olduğu, mabedinin bankalar ve alışveriş merkezleri olduğu modern bir dindir.

Kapitalist cahiliye, para kazanmak icin "satmak"; satabilmek için de israf, tebzir ve tüketim ahlakını yaygınlaştırmak zorundadır. Bu sebeple insanlık tarihinin şahit olduğu en çirkin projeyi hayata geçirmiştir. Sosyal bilimlerden yararlanarak bireyin (psikoloji) ve toplumun (sosyoloji) davranış kodlarını çözmüştür. İnsanın davranışlarına yön veren etkenleri çözümledikten sonra, sayısız deney yaparak bu etkenleri kullanmayı ve bireyi/toplumu yönlendirmeyi öğrenmiştir. Kapitalist mekanizma kabaca şu şekilde işlemektedir:

- Öncelikle ölçüsüzce, ihtiyaç fazlası üretim yapılmaktadır.

- Reklamlar aracılığıyla insanın o ürüne ihtiyacı olduğu algısı oluşturulmaktadır.

- Fahşa ve münker mikrobunu taşıyan ünlüler eliyle, o ürünün hem bir ihtiyacı karşıladığı hem de kişiyi benzerlerinden farklı ve üstün kıldığı gösterilmektedir.

- "İndirim" yalanı adı altında ve kişiye kendine ait olmayan parayla (kredi kartı) alışveriş imkânı sunulmakta, alışveriş kolaylaştırılmaktadır.

- Bu çarka dâhil olmayanları ötekileştirmekte, aşağılamaktadır. Kimi zaman meslek ahlakını ayaklar altına alan psikologları kullanmaktadır: Bu sefihlere göre "harcamak", insan psikolojisini rahatlatmaktadır. Bu iddia, harcama yapmayanların psikolojisinin bozulabileceğine içkindir. Kimi zaman modacıları kullanmakta, üretilenin "son trend" olduğu, o trendin dışında kalanların çağın gerisinde kalmış gerici, yobaz oldukları işlenmektedir.

- Tüm bu tuzaklarla mabetlerine çektikleri kurbanı;

8. bk. Mufredatu'l Kur'an, s-r-f maddesi
9. bk. Mu'cem Mekayisu'l Luğa, s-r-f maddesi
10. 7/A'râf, 81
11. 17/İsrâ, 33
12. 39/Zümer, 53
13. 25/Furkân, 67
14. 40/Mü'min, 28
15. 25/Furkân, 67
16. 17/İsrâ, 26-27

Dün, ilkel cahiliye insana eliyle ilah yaptırıp taptırmakta, acıkınca da ağzıyla aynı ilahı yedirmekte ve o ilahı dışkı olarak vücudundan attırmaktaydı. Bugün modern cahiliye insanı köle gibi çalıştırıp sömürmekte, sonra da karın tokluğuna çalıştırdığı köleye, kaşıkla verdiğini anlık bir tatmin ve herkesin yalan olduğunu bildiği bir statü karşılığında kepçeyle almaktadır.

insan algılarını yanıltan vitrin, duyguları yanıltan müzik, gözleri yanıltan ayna ve nihayet insana özgür (!) olduğunu hissettiren çoklu seçeneklerle dumura uğratmakta, kurbanı soymaktadır.

Bu çark her yönden insanı kuşatmış vaziyettedir. Çarkın farkına varıp isyan etmeyenler, istese de istemese de çarkın dişlileri arasında öğütülmektedir. Kur'ân'ın ifadesiyle haddi aşmakta, saçıp savurmakta ve şeytana kardeş olmaktadır.

Çarkın dışına çıkabilmek için İsrâ Suresi'ndeki ayetleri ve yaşadığımız vakıayı merkeze alarak bazı tavsiyelerde bulunmak istiyorum:

"Yakın akrabaya, miskine/ihtiyaç sahibi yoksula, yolda kalmışa hakkını ver, malı saçıp savurma. (Çünkü) saçıp savuranlar, şeytanların kardeşleridirler. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankördür."[17]

• Başkalarından sorumlu olduğumuzu ve malımızda onların da hak sahibi olduğunu bilmek: Ayette kilit kavram "hakkını vermek"tir. Kişi malının kendine ait olmadığını, başkalarının da o malda hak sahibi olduğunu bildiğinde **düşüncesizce** harcamayacaktır. Başkalarının hak sahibi olduğunu kabul etmek, kişiyi **bencillik** ahlakından kurtaracaktır. Ki; kapitalist cahiliyenin tüketim çarkından kurtulmak için **düşünmek** ve **diğerkâmlık** şarttır.

• Fazlalıklardan kurtulmak: Sistemin dışına çıkabilmek için öncelikle bizi daha fazlasına tamah ettiren "tekasur/çokluk/çoğaltma" ahlakından kurtulmayız. Hayatımıza bir göz gezdirip fazlalıkları ihtiyaç sahipleriyle paylaşarak "tekasur" ahlakından kurtulma girişiminde bulunabiliriz.

17. 17/İsrâ, 26-27

• Bugün şeytanın sesi olan ayartıcı reklamlardan uzak durmak:[18] Ekranımızı ve telefon mesajlarını tüm reklamlara kapatmalıyız. Zira şirketler, başta konuşmalarımız olmak üzere tüm dijital hareketliliğimizi takip etmekte ve gündemimize uygun reklamlarla bizi ayartmaya çalışmaktadır. Bu şeytani tuzaktan korunmak için dijital cihazları dış müdahalelere kapalı tutmalı, imkân dâhilinde hiçbir firmanın bize reklam göndermesine müsaade etmemeliyiz.

• İhtiyaçlarımızı yazarak somutlaştırmak: İnsan ihtiyaçlarını ve neden ihtiyaç duyduğunu somutlaştırmazsa, kapitalizm şeytanları her şeyin ihtiyaç olduğuna dair insan beynini yanıltabilmektedir. İhtiyaçlarının farkında olan birey, dış illüzyona maruz kalsa da kendi listesine bakıp sağlama yapabilecek ve şeytani illüzyonlardan korunabilecektir. Özellikle çocuklarımıza ve gençlerimize bu ahlakı kazandırmalı, sıkça "Buna ihtiyacım var mı?" sorusunu sormalarını sağlamalıyız.

• Alışverişi yılın/sezonun belli zamanlarında yapmak: Kapitalizmin hilelerinden biri de; alışverişi hayatın her anına ve her alanına taşıyabilmiş olmasıdır. Böylece reklamların da yardımıyla düşünceden uzak, yanıltılması kolay duygularla alışveriş yapılmasını sağlamıştır. Bu hileden kurtulmanın yolu; alışverişi hayatın her alanından ve anından çıkarmak, özellikle dijital alışverişten tamamen uzak durmak, belirlenmiş ihtiyaçlar çerçevesinde ve muayyen zamanlarda alışveriş yapmaktır.

• Hayatımızı anlamlı kılmak: Şüphesiz bugün insan-

18. " 'Onlardan gücünün yettiklerini sesinle kışkırt, atlı ve yaya (ordularınla) onlara saldır, mallarda ve evlatlarda onlara ortak ol ve onlara vaadlerde bulun.' Şeytanın onlara vadettikleri aldatmadan başka bir şey değildir." (17/İsrâ, 64)

ların çılgınca alışveriş yapmasının nedeni; hissettikleri boşluk/anlamsızlık duygusudur. Bu durumdan kurtulmak için önlerine konan her şeye düşünmeden sarılıyor, her sarıldıkları yapay çözümle biraz daha savruluyorlar. Çözüm ise fıtrata, yani tevhide dönmektir. Çünkü her şey tevhidle baktığımızda anlam kazanır. Her şeyin Allah'tan olduğuna ve yine O'na (cc) döneceğine, her şeyin O'nun (cc) bilgisi, izni ve yaratması dâhilinde yaşandığına, hiçbir şeyin O'nu (cc) aciz bırakamayacağına, her şeyin malikinin O (cc) ve her şeyde O'nun (cc) hükmünün geçerli olduğuna... inanmak! Hayata ve içindekilere anlam katan işte bu inanıştır. Varlığın Allah ile bağı koptuğunda kişinin içinde yalnızca boşluk olur. Bu boşluk insanı korku, kaygı ve strese sevk eder. İnsi ve cinni şeytanlar bu boşluklardan kalbe sızar ve insanı suni çözümlere yönlendirir. Birçok insanın saatlerce video izlemesi, anlamsız kanallar arasında dolaşması, bir ünlüyü takip etmesi... bu boşluk duygusundan kaçmak ve **tevhidsizlikle oluşan anlamsızlığı** giderme çabasıdır. Alışveriş de bu problemli suni çözümlerden yalnızca birisidir. Evet, alışverişle gardıroptaki boşluklar dolar, ama kalpteki boşluk asla!

Burada aklımıza şöyle bir soru gelebilir: Muvahhid biri, anlamsızlık nedeniyle tüketim çılgınlığına kapılabilir mi? Unutmayalım ki Medine İslam Devleti'nin üçte biri; İslam cemaatiyle yaşayan, savaşlara katılan, Medine'de yaşamanın tüm zorluklarına katlanan ve bununla beraber münafık, kalbî hastalıkları olan ve asılsız haberleri yayan (murcifîn) kimselerden oluşmaktadır. Tevhid iddiasında olmak muvahhid olmayı gerektirmediği gibi; muvahhid olmak da tevhidin nimetlerinden kâmil anlamda faydalanmayı gerekli kılmaz. Tevhidinde samimi olan, tefekkürle tevhid inancını kalbinde diri tutan ve sürekli hakkı ve sabrı tavsiye ederek birbirlerini korumaya çalışanlardır tevhid nimetinden hakkıyla faydalanacak olanlar...

Tüketim Çılgınlığının Habis Meyvesi: Marka Takıntısı

Tüketim çılgınlığına savrulan insanların bir diğer problemi marka takıntısıdır. Zira kapitalizmin insi şeytanları markayı salt etiket olmaktan çıkarmış, insana üstünlük ve statü kazandıran bir "değer" hâline getirmiştir. Belli markalar kullanıldığı zaman kişiyi benzerlerinden üstün kıldığı vehmi, bir mikrop gibi saçıp savuranların kalbine nüfuz etmiştir. Aksi hâlde asgari ücretle çalışan bir mustazafın, maaşının dört katı fiyata bir telefon kullanması nasıl izah edilebilir? Bir insan, hangi akılla onda bir kapasitesini bile kullanamadığı, adını dahi doğru telaffuz edemediği bir cihaza tüm emeğini yatırır? Tek bir transferden milyonlarca dolar kazanan bir futbolcuyla aynı ayakkabıyı giymek için hangi mantıkla tüm maaşını harcar? O ayakkabıyı giyince veya o telefonu kullanınca, o milyoner futbolcunun hayat şartlarına mı kavuşacaktır? Babası sıradan bir memur olan genç bir kız, babasının bir yıllık maaşına denk bir markanın taklit çantasını/saatini takınca, insanlar onu ünlü bir iş adamının kızı mı sanacak, toplumdaki itibarı mı artacaktır?

İşte cahiliye, insanları böyle aptallaştırmaktadır. Dün, ilkel cahiliye insana eliyle ilah yaptırıp taptırmakta, acıkınca da ağzıyla aynı ilahı yedirmekte ve o ilahı dışkı olarak vücudundan attırmaktaydı. Bugün modern cahiliye insanı köle gibi çalıştırıp sömürmekte, sonra da karın tokluğuna çalıştırdığı köleye, kaşıkla verdiğini anlık bir tatmin ve herkesin yalan olduğunu bildiği bir statü karşılığında kepçeyle almaktadır.

Acı olan, Allah'ın (cc) tevhid izzetini tattırdığı insanların, bu izzetten yüz çevirip etiket/marka izzetine tamah etmeleridir.

"Allah'ın değer vermeyip aşağıladığını değerli kılacak kimse yoktur. Şüphesiz ki Allah dilediğini yapar."[19]

Soru: Hocam! Yeni insanlar ortamlarımıza geliyor. İnsanların çoraba mesh ettiğini veya Kur'ân'ı bel seviyesinden aşağıda tuttuğunu görünce rahatsız oluyorlar. Sünnet diyerek bunları yapmaya devam etmeli miyiz, yoksa genel ortamlarda bu vb. davranışları terk mi etmeliyiz?

İslam âlimleri, Allah Resûlü'nün (sav) bazı uygulamalarına bakarak bir kaide tespit etmiştir: "Bazen, kalpleri İslam'a/sünnete ısındırmak için sünneti terk etmek, sünnettir."[20]

19. 22/Hac, 18
20. Kavaidu'n Nuraniyye, s.46, Daru İbn Cevzi Baskısı

“

Bugün bizler, genele hitap ettiğimiz ortamlarda, henüz İslam olmuş veya İslam davetine muhatap olan insanların durumunu gözeterek hareket etmeliyiz. Bu topraklarda hiç duyulmamış ve ilk etapta garip karşılanacak davranışlardan sakınmalıyız. Özellikle "İslami şiarlara saygı" ibaresi olarak kodlanmış davranışlara muhalefet etmekten imtina etmeliyiz. İnsanlar kaynak bilinci edinip sünnete göre yaşamayı öğrenene kadar, daha hassas davranmalıyız.

Kaidenin anlamı şudur: İnsanların kalbini İslam'a ısındırmak, Allah Resûlü'nün (sav) bir uygulamasıdır. Şayet Allah Resûlü'nün (sav) bir sünnetini uygulamak özel sebeplerden ötürü bazı insanları İslam'dan soğutacaksa; iki sünnet karşı karşıya gelmiş demektir. Bir tarafta kalpleri ısındırma sünneti, diğer yanda insanların bir kısmını rahatsız eden sünnet. Bu durumda kalpleri ısındırmak için bir süreliğine -o özel sebep geçene kadar- sünneti terk etmek de sünnettir.

Kaidenin delillerinden biri şudur:

Aişe (r.anha) anlatır:

"Peygamber'e Hicr Duvarı'nın Kâbe'ye ait olup olmadığını sordum. Bana 'Evet, (dâhildir).' diye cevap verdi. Neden burayı Kâbe'ye dâhil etmemişler, diye sordum. 'Kavmin, orayı içeriye katma bütçesi bulamadı.' buyurdu. Kâbe'nin kapısı neden yüksektedir, diye sordum. 'Kavmin, Kâbe'ye diledikleri kimseyi sokuyor, dilediklerini sokmuyordu. Eğer kavmin Cahiliye Dönemi'ne yakın bir zamanda olmasaydı ve bundan dolayı inkâra kalkışacaklarından endişe etmeseydim, muhakkak Hicr Duvarı'nı Kâbe'nin içerisine alır, kapısını da yer seviyesine indirirdim.' buyurdu."[21]

Bir yanda Kâbe'yi İbrahim'in (as) sünneti üzere inşa etmek, diğer yanda Kureyş'i İslam'dan soğutma ihtimali vardır. Zira onlar henüz İslam olmuşlardır. Bu davranıştaki hikmeti anlamayacak, Allah Resûlü'nün (sav) Kâbe'yi yıkmak istediğini veya daha başka olumsuz bir düşünceye kapılacaklardır. Allah Resûlü (sav) onların kalbini İslam'a ısındırmak/onları soğutmamak için bir müddet İbrahim'in (as) sünnetini terk etmiştir. Ki; Abdullah b. Zubeyr, hilafeti döneminde Nebi'nin (sav) yukarıdaki sözüne dayanarak "Ben onu yapacak maddi imkânlara sahibim ve insanlardan da korkmuyorum." demiş ve Kâbe'yi İbrahim (as) yapısı üzerine yeniden inşa etmiştir.[22] Yani illet kalkınca ona bağlı olan hüküm de kalkmıştır.

Öyleyse bugün bizler, genele hitap ettiğimiz ortamlarda, henüz İslam olmuş veya İslam davetine muhatap olan insanların durumunu gözeterek hareket etmeliyiz. Bu topraklarda hiç duyulmamış ve ilk etapta garip karşılanacak davranışlardan sakınmalıyız. Özellikle "İslami şiarlara saygı" ibaresi olarak kodlanmış davranışlara muhalefet etmekten imtina etmeliyiz. İnsanlar kaynak bilinci edinip sünnete göre yaşamayı öğrenene kadar, daha hassas davranmalıyız.

Bir toplumu İslam'a davet eden kardeşimiz, hikmetli davranmaya dikkat etmelidir. Söylenecek bir sözün veya bir davranışın hak ve sünnete uygun olmasına dikkat ettiği kadar, o söz ve davranışın muhatap üzerindeki etkisini de göz önünde bulundurmalıdır. Nice doğru bilgi, muhatap için İslam'ın tasvip etmediği bir sonuca sebep olabilir.

"Muaz, deve üstünde Peygamber'in (sav) terkisindeydi. Peygamber:

— Ey, Muaz b. Cebel, dedi. Muaz:

— Emret, ey Allah'ın Resûlü, dedi. Peygamber tekrar:

— Ey, Muaz b. Cebel, dedi. Muaz:

21. Buhari, 1584

22. bk. Buhari, 1586; Müslim, 1333

— Emret, ey Allah'ın Resûlü, dedi.

Bu hâl üç kere tekrarlandı. Peygamber şöyle buyurdu:

— Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in O'nun resûlü olduğuna samimi bir kalple şahitlik eden herkese Allah ateşi haram kılar. Muaz:

— Ey Allah'ın Resûlü, bunu insanlara bildireyim mi, sevinsinler, dedi. Peygamber:

— Hayır, o zaman insanlar buna güvenirler, buyurdu.

Muaz vefatına yakın bir zamanda, günaha düşmekten korktuğu için bunu etrafındakilere anlatarak onları bundan haberdar etti."[23]

"Peygamber (sav), Muaz'a şöyle demiştir:

— Kim hiçbir şeyi Allah'a şirk koşmadan vefat ederse cennete girer. Muaz, Peygamber'e:

— Bu müjdeyi insanlara vereyim mi, dedi.

— Hayır, ben buna güvenmelerinden korkuyorum, buyurdu."[24]

Dikkat edilirse; iki rivayette de Allah Resûlü (sav), Muaz'a bir bilgi vermektedir. Muaz (ra) kendisiyle paylaşılan bu bilgiyi tüm toplumla paylaşmak, bu müjdeden kardeşlerini haberdar etmek istemektedir. Ancak bu bilgiye dayanıp amelde gevşeklik gösterirler endişesiyle Allah Resûlü (sav), bilginin paylaşılmasına müsaade etmemektedir. Bilgi doğrudur, ancak toplumda oluşturacağı etki İslam'ın gözettiği maksada uygun değildir.

Soru: Hocam! Davaya zarar verecek olan ve dikkat etmemiz gereken insanların özellikleri nelerdir? Hangi hasletlere sahip insanlara dikkat etmemizi tavsiye edersiniz?

Bu soruya cevap vermeden önce iki noktanın altını çizmek isterim:

• Kim olursa olsun, her insanın eğitim alma hakkı vardır. Zira nefsî hastalıklar kimi zaman bilgisizlikten kaynaklanmaktadır. Hastalığın membası kurutulup doğrusu öğretilince tedavi gerçekleşebilmektedir. Kimi zaman da şer, masiyet ortamından beslenmektedir. Kişinin ortamı değiştirildiğinde şerrin kaynağı kurutulmuş olmakta, böylece kişinin hayra uyumlu olması sağlanmış olmaktadır. Öyleyse kim olursa olsun, ne tür bir özelliğe sahip olursa olsun fark etmez; her insanın doğruyu öğrenme ve o doğruyla amel eden ortamlarda bulunma hakkı vardır. Bu adımlar uygulandıktan sonra düzelme/ıslah görülmüyorsa ve kişi kemikleşmiş huylarıyla İslam'a, davete, cemaate zarar veriyorsa o hâlde ondan uzak durulmalıdır.

• Hiçbirimiz aynı hâl üzere kalma garantisine sahip değiliz. Bugün salih olan bir kardeşimiz, yarın en facir ve fasık insanlardan birine dönüşebilir. Musa'nın (as), kavmi arasından seçtiği yetmiş kişinin, buluşma yerine vardıklarında birer inkârcıya dönüştükleri[25]; vahiy kâtiplerinden Abdullah b. Ebi Serh'in mürted olup Mekke'ye kaçtığı ve Allah Resûlü'nün "Kâbe'nin örtüsüne sarılı olsa da öldürünüz." fermanı verdiği sayılı insanlardan biri olduğu unutulmamalıdır. Hâliyle; Allah'tan çokça hidayet istemek, günahlarımızdan çokça bağışlanma dilemek ve ayakları kaydıran fitnelerden Allah'a (cc) çokça sığınmamız gerekmektedir. Şükür, hamd ve minnet Allah'adır.

Bu kısa açıklamadan sonra diyebilirim ki; imanı oluşturan taatler şube şube olduğu gibi[26] küfrü oluşturan masiyetler de şube şubedir. Nasıl ki; Lailaheillallah şubesiyle yoldan eziyet verici bir maddeyi kaldırmak kulluk üzerinde aynı etkiye sahip değilse, küfrün şubeleri olan masiyetler de kulluk üzerinde aynı olumsuz etkiye sahip değildir. Evet, her bir masiyet takva elbisesini yırtmakta, kulluğun merkezi olan kalbin çehresini bozmakta ve İlahi yardımı geciktirerek İslam davasına zarar vermektedir. Ancak bu masiyetlerden/olumsuz özelliklerden bazıları yıkıcı bir etkiye sahiptir ve hem sahibine hem de davasına yıkıcı zararlar vermektedir. Bizim zikredeceğimiz sıfatlar bu özelliğe sahip olanlardır:

Kibir ahlakına sahip olanlar: Allah Resûlü'nün (sav) tarifiyle kibir, "hakka karşı büyüklenmek ve insanları

23. Buhari, 128
24. Buhari, 129
25. bk. 7/A'râf, 155; 2/Bakara, 55
26. "İman yetmiş ya da altmış küsur şubedir. En üstünü, Allah'tan başka ilah olmadığını söylemektir. En düşüğü, yoldan eziyet verici şeyleri kaldırmaktır. Hayâ da imandan bir şubedir." (Buhari, 9; Müslim, 35)

küçümsemek"tir.[27] Kibir sahibi insanlar, kendilerine ulaştırılan hakka dair her türlü nasihate kapalıdır ve hakkı ulaştıran kim olursa olsun onların gözünde değersizdir, sığdır, basittir... Problem tam da bu noktada belirmektedir. Zira İslam'ın temel prensiplerinden birini vazeden "Asr Suresi"ne göre; karşılıklı hakkı ve sabrı tavsiye eden iman ve salih amel ehli dışında tüm insanlık hüsrandadır. Kibir ehli ise hakka karşı büyüklenme, tavsiyeyi/öğüdü hakaret sayma ve hakkı tavsiye edenlere buğzetme cihetiyle bu temel ilkenin uzağındadır. Doğal olarak kibir ehli, İslam toplumuna bir yüktür... Kibir, karekteri hâline gelmiş ve tedavi tavsiyesine kibirle karşılık veren insanlara karşı dikkat!

Korkaklık ahlakına sahip olanlar: Korku, insani bir duygudur ve her birimizde mevcuttur. Terbiye edilmezse insanı alçaltır; edilirse insanı güzel ahlakın en yüce ufuklarına taşır. Terbiyeden kasıt; korkunun yüce Allah'a ve ahiret akıbetine yönlendirilmesidir. Korku Allah'a (cc) ve ahirete yöneldi mi, dünya payına düşen; fedakârlık, adanma ve cesaret olur. Ki, İslam davası böylelerinin omuzlarında yükselir.

Korkusu terbiye edilmeyen insan ise büyük bir tehlikedir. Nerede, nasıl ve ne boyutta bir yıkıma sebebiyet vereceği kestirilemez. Korkaklar arasında en tehlikeli olanlar, Allah'a (cc) iftira eden ve korkaklığına hikmet/tedbir kılıfı giydirenlerdir. Böyleleri her türlü kötülük ve ihaneti Allah'a iftira ederek meşrulaştırabilir ve gönül rahatlığıyla yapabilirler. Korkak olan ve korkaklığını Allah'a iftira ederek İslam'a fatura eden hikmet/tedbir (!) ehline dikkat!

Bencillik ahlakına sahip olanlar: Bencillik ahlaki hastalıklardandır ve kıskançlık, çıkarcılık, kişiliksizlik... gibi hastalıkların neşvünema bulduğu bir zemindir. İslami çalışma, "biz" anlayışının asıl olduğu, "ben" engelinin aşıldığı bir ortamdır. "Ben" prangasına bağlı bireyler, "biz" ortamının tabii yapısına uygun değildir.

Bencilin kendi zevkleri, alışkanlıkları, ilgi alanları, beraber olduğu insanlardan farklı bir gündemi, farklı eğilimleri vardır. Hatta bazısının bencilliği öyle bir boyuttadır ki; kendisi cemaate uymak yerine tüm cemaatin kendine uymasını teklif edebilir. İslami çalışmanın tabii yapısına uygun olmayan bencillere dikkat!

Piyasa adamları: Piyasa adamından kastım; kimliksiz, adressiz, aidiyetsiz ve en önemlisi hiçbir ahlaki kriteri olmayan insanlardır. Böylelerinin İslami ortamları gezmesi, arının çiçeklerden polen toplaması gibi değildir; bilakis, sineğin habis şeylere konup, her ortamın manevi virüslerini bir başka ortama taşıması kabilindendir. Dedikodu, kovuculuk, tefrika, buğz... bu insanlar eliyle yayılır ve İslami toplumları içeriden çürütür...

Bu insanlar İslami çalışmalarda asla yer almamalı; dahası, İslami ortamlara sokulmamalıdır. Ola ki bir ortamda denk gelindi; dedikodu, kovuculuk, tefrika... yapmalarına müsaade edilmemeli, günahlarına ortak olunmamalıdır. Bu tip ahlaki hastalıklara sahip olan piyasa adamlarına dikkat!

Bu ay bu kadarla iktifa ediyor ve her birinizi Allah'a (cc) emanet ediyorum.

27. Müslim, 91

İSLÂM, EVRENSEL BİR GERÇEK, MÜSLÜMANLIK İSE BİR SENARYODUR

Feriduddîn AYDIN

Türk Müslümanlığının, nasıl ki İslâm'la hiçbir ilişkisi yoksa, Türk mezhepçiliğinin gerçek adı olan bu bağnaz akımın da -İslâm fıkhında meşru ve saygın bir yere sahip bulunan- "Hanefî Mezhebi" ile hemen hiçbir alâkası yoktur.

İslâm ile Müslümanlığı bugüne kadar birbirinden ayırt edememiş olanlar, tarihte bu iki dinin etkin oldukları dönemleri karşılaştırabilirler. Örneğin İslâm'ın filizlendiği 600'lü yılların başından, **Beytu'l-Hikme'nin**[1] faaliyet gösterdiği 800'lü yılların sonuna kadar gerek yönetim, gerekse toplum üzerinde İslâm etkindi. Ondan sonra hızla etkisini yitirdi ve boşluğunu Müslümanlık doldurmaya başladı. Şimdi İslâm tarihindeki bu iki aşamayı çok yönlü olarak -özellikle sosyolojik açıdan- biraz karşılaştırabiliriz.

Gerek Peygamber'in (sav) devlet başkanlığı döneminde, gerekse onun devamı olan **Râşidî Hilâfet** döneminde yönetimin kaydettiği başarılar, tarihe âdeta altın harflerle geçmiştir. Bunun çok güçlü kanıtları vardır: Bir yandan gerçekleştirilen fetihler, öbür yandan topluma -bilinçlendirme faaliyetleri ile- kazandırılan **iman, ahlâk, disiplin** ve **bilgi** potansiyeli, 1400 yıldır dünyanın her yerinde tüm zamanların binlerce araştırmacısını meşgul etmiştir. Bu başarıların tamamını bütün ayrıntılarıyla kayda geçirmekten, -günümüze kadar- en kudretli tarihçiler bile aciz kalmışlardır. Nitekim ashabın her biri -gerçek anlamda- birer ayaklı kütüphane olduğu için, Peygamber'in (sav), ilk İslâm devletini kurduğu 622 yılından, **Hasan'ın** (ra)

1. Beytu'l-Hikme (بيت الحكمة): Abbasi Halifesi Ebu Cafer el-Mansur (714-775) zamanında tasarlanan, ancak -üçüncü kuşaktan torunu- el-Me'mûn (786-833) döneminde faaliyete geçirilen -çeviri ve bilimsel araştırmaların yapıldığı- ünlü akademinin adıdır.

devlet başkanlığından istifa ettiği Eylül 661 yılına kadar geçen 39 yıl içinde, -ilk İslâm toplumunda- Kur'ân-ı Kerim'den başka hiçbir kitap yazılmamış, çünkü buna ihtiyaç duyulmamıştır.

İslâm, esas olarak medeniyetini -sanat ve bayındırlıktan çok- erdemler üzerinde inşa etmiştir. Hayat düzeni olarak hâkim olduğu günlerde adalete, eşitliğe, hakseverliğe ve dürüstlüğe büyük önem verilmiş, insanlar özgürce konuşmuş, halifeyi (yani devlet başkanını), -hatta vaktiyle Peygamber'i (sav) bile- yüzüne karşı eleştirebilmiş, bu nedenle de kardeşçe yaşamışlardır.

İslâm, esas olarak medeniyetini -sanat ve bayındırlıktan çok- erdemler üzerinde inşa etmiştir. Hayat düzeni olarak hâkim olduğu günlerde adalete, eşitliğe, hakseverliğe ve dürüstlüğe büyük önem verilmiş, insanlar özgürce konuşmuş, halifeyi (yani devlet başkanını), -hatta vaktiyle Peygamber'i (sav) bile- yüzüne karşı eleştirebilmiş[2], bu nedenle de kardeşçe yaşamışlardır. **Raşidî Hilâfet** döneminde peş peşe elde edilen kazanımların bir sonucu olarak Osman (ra) döneminin sonlarına doğru İslâm toplumunda refah patlaması yaşanmıştır. Ne var ki kaderin bir cilvesi olarak, aniden patlak veren bir anarşik olayın ardından yaşanan beklenmedik gelişmeler[3], tarihi farklı bir mecraya doğru yönlendirmeye başlamış ve Müslümanlığın doğuşuna ortam hazırlamıştır.

Milâdî 750 yıllarından sonra -Ali (ra) yandaşlığı ve Kerbelâ faciası bahaneleriyle- İran'da kurgulanan ve yüzyıllar sonra dramatize edilerek sahnelenen **ideolojik-mistik Şiilik**, acem modeli bir ilk Müslümanlık olarak ortaya çıkmıştır. Bu model, kısa zamanda İslâm'a yamanan **Türkler, Soğdlar, Kürtler, Koptlar** ve **Berberiler** gibi çeşitli kavimler için ilham kaynağı olmuştur. Bu topluluklar zaman içinde Yahudi Kabalasından, Yunan ve Hint felsefelerinden haberdar olmaya başlayınca, büyük ölçüde İslâm'dan, kısmen de bu felsefelerden gerçekleştirdikleri adaptasyonlarla çeşitli –Müslümanlık modeli- dinler üretmişlerdir. İlkin -biri Fars, öbürü ise Türk modeli olmak üzere- başlıca iki ayrı dinsel yapı formunda peydahlanan Müslümanlık, -içerdiği temel İslâmî öğelerin zamanla çarpıtılmasıyla- çeşitli adlar altında başka dinlere de dönüşmüştür. Örneğin; **Dürzîlik, Nusayrîlik, Kadyanilik** ve **Bahaîlik** bunların başında gelir. Öyle görünüyor ki bu dinleri kuranlar, arı İslâm'ı algılayabilecek bir mantıksal yeteneğe ve kültürel olgunluğa sahip bulunamadıkları için Müslümanlıktan koparken çelişkiler girdabına saplanmış, -yaşadıkları dönemin koşullarından yararlanarak-karanlık tipler ve eğitimsiz kalabalıklar üzerinde etki bırakmış ve nihayet bu isimler altında dinler üretmişlerdir.

Şekilciliğin ve tutuculuğun kaynağı olan Müslümanlıktan, -barındırdığı ırkçı düşüncelere, sömürüye

2. Ebu Said el-Khudrî (أبو سعيد الخدري)'den rivayet edilen bir hadiste şöyle deniliyor: Ali (ra) Yemen'de görevli olduğu bir sırada, Peygamber'e (sav); -tabaklanmış deriden bir kesecik içinde- henüz toprağından ayıklanmamış bir miktar altın cevheri gönderdi. Peygamber de (sav) bu altını; -Mekkeli yoksul- dört göçmen arasında bölüştü. Bunlar: Uyayna bin Bedr (عيينة بن بدر), Aqra' bin Hâbis (أقرع بن حابس), Zeydu'l-Kayl (زيد الخيل) ve -tahmin ediyorum- Alqama (علقمة) ya da Âmir bin Tufayl (عامر بن طفيل) idiler. Peygamber'in (sav) arkadaşlarından biri, "Biz bu yardımı şu adamlardan daha çok hak etmiştik!" diye serzenişte bulundu. Peygamber (sav) bunu duyunca şöyle dedi: "Yoksa bana güvenmiyor musunuz? Oysa ben, göktekinin güvendiği biriyim; bana, sabah akşam gökten haber gelir…" Bu sırada adamın biri ayağa kalktı. Bu adam; gözleri çukur, elmacık kemikleri ve alnı ileriye doğru çıkık, sık sakallı, başı tıraşlı idi ve peştamalı yukarı doğru çekilmiş vaziyette idi… Peygamber'e (sav) "Allah'tan kork!" diye uyarıda bulundu. Bunun üzerine Peygamber (sav) ona, "Behey ateşte yanası adam! Ben, yeryüzündeki bütün insanlardan daha çok Allah'tan korkan biri değil miyim!" diye cevap verdi. Rivayetçi diyor ki, adam çekip gitti. Ardından Halid bin el-Welîd (ra) Peygamber'e (sav): "Ey Allah'ın elçisi, izin verir misiniz, bu adamın boynunu vurayım?" diye teklifte bulununca Peygamber (sav), "Hayır, olmaz. Bu adam belki namaz kılıyordur," diyerek reddetti. Bunun üzerine Halid şöyle dedi, "Nice namaz kılan vardır ki diliyle söyler ama kalbinde iman yoktur." Peygamber (sav) ona, "Ben insanların kalbini deşip içlerini araştırmakla emrolunmadım." cevabını verdi, sonra da şunu ekledi; "Bu adamın zürriyetinden bir nesil türeyecektir ki Allah'ın kitabını güzelce okuyacaklar, fakat iman onların gırtlaklarından aşağı inmeyecek; ok, nasıl ki yaydan fırlayıp gidiyorsa onlar da dinden öylece fırlayıp çıkacaklardır."

İslam hukukuna göre bu adamın cezası ölümdür. Çünkü Peygamber'e (sav) itiraz, Allah'a itiraz anlamına gelmektedir. İki şahit huzurunda Allah'a ve Resûl'üne yapılacak itirazın cezası -İslam hukukunda- kesinlikle ölümdür. Buna rağmen Peygamber (sav), bu adamı affetmiştir.

3. Bu gelişmelerden kastedilen; Abdullah bin Sebe (عبد الله بن سبأ) adında Yemenli bir Yahudi'nin öncülüğünde başlatılan ve (devlet başkanı) Osman'ın (ra) (17 Haziran 656'da) öldürülmesiyle sonuçlanan İslam tarihindeki ilk ve en büyük fitnedir.

ve yaydığı korkuya tepki olarak- tarih boyunca farklı ırk ve kültürden birçok insan topluluğu, soğumaya başlamış ve bu dinden bağlarını koparmıştır. Türkiye'de bunların bir kısmı; -Cumhuriyetin başından beri devleti ele geçirmiş bulunan ve 5186 sayılı yasayı topluma karşı silah olarak kullanan- animistler, bir diğer kısmı ise terör örgütlerinin üyeleridir.

Müslümanlığın -fanatizme kaynaklık eden- en çarpıcı özelliklerinden biri -hiç kuşkusuz- ırkçılıktır. Nitekim gerek Fars Müslümanlığı, gerekse Türk Müslümanlığı, temelde Araplara duyulan nefretin birer ürünüdürler. Bu nefretin etkisiyledir ki **İran'ı**, ardından da **Turan'ı** fetheden ordular, daha ilk günlerden itibaren -Farsların ve Türklerin hafızasına- "**İslâm orduları**" olarak değil, bilakis "**Arap orduları**" olarak kazınmıştır. Günümüze kadar da bu düşünce değişmemiştir. Bu nefretin, vaktiyle, savaş şartlarında doğal gibi gözüken şöyle bir gerekçesi vardı: Bu iki ülke "**Araplar tarafından**" işgal edilmiş, savaşlar sırasında birçok insan hayatını kaybetmiş, bu iki kavmin putları gözlerinin önünde tahrip edilmiş, aynı zamanda hükümdarları öldürülmüştür. Ancak asayiş sağlandıktan sonra verilmeye çalışılan İslâmlaştırma mesajlarının, bu bölgelerdeki halklar tarafından sükûnet içinde anlamaya çalışıldığını kanıtlamak güçtür.

Yaklaşık 1100 yıl önce İran'da üretilen "**Ehl-i Beyt**" kültü ve ondan yine yaklaşık 100 yıl sonra Türkistan'da -"**atalar kültü**"nün devamı olarak- kurulan yeraltı mistik örgütler, **gerek Fars, gerekse Türk Müslümanlığının** kuruluş amaçlarını açıklamaya yetmektedir. Nitekim -en dakik bir incelemeye alındıklarında bile- Kur'ân-ı Kerîm ve Sünnette, "**Ehl-i Beyt**"in dinselleştirilmesine ilişkin herhangi bir emareye rastlamak mümkün olmadığı gibi, aynı şekilde bu iki kaynakta "**Tasavvuf**" ve -mistik örgüt anlamında- "**tarikat**" sözcüklerine rastlamak da mümkün değildir. Dolayısıyla bu iki muhkem ve belgesel kaynağa rağmen **Fars ve Türk Müslümanlığının** yüzyıllardır ısrarla devam ettiriliyor olması, şu sonuçlarla izah edilebilir:

1. Müslümanlık İslâm'dan ayrı, kurgusal ve bağımsız bir dindir.

2. Aralarındaki benzerliklerden dolayı **Müslümanlığın, İslâm** kisvesi altında gösteriliyor olması kesinlikle etik dışıdır, tam anlamıyla bir falsifikasyondur.

3. Bunu göze alanlar, en ağır biçimiyle intihal suçu işlemiş olurlar. Dolayısıyla sonucuna katlanmak zorundadırlar!

4. Bu dine bağlı olanların inançlarında ve davranış biçimlerinde ortaya çıkan sayısız gerçekler, Müslümanlığın kurgusallığını çarpıcı şekilde belgelemekte ve onu en güçlü şekilde kanıtlamaktadır. Örneğin,

a. 12 imam inancı;

b. Özelde tarihî Arap düşmanlığı, genelde ise tüm Sünnîlere karşı güdülen nefret;

c. Radikal düzeylerde çarpıtılmış ezan ve ibadet şekilleri, İranlıların öncülüğünde üretilmiş olan **Şii Müslümanlığının** kurgusallığını açık şekilde kanıtlamaktadır.

Türk Müslümanlığının da büyük bir **millî senaryo** olduğunu kanıtlayan birçok inanç, ibadet şekilleri ve davranış biçimleri vardır. Bunların en çarpıcı birkaç örneğini şöyle sıralayabiliriz:

Hanefizm; Türk Müslümanlığının, nasıl ki İslâm'la hiçbir ilişkisi yoksa, Türk mezhepçiliğinin gerçek adı olan bu bağnaz akımın da -İslâm fıkhında meşru ve saygın bir yere sahip bulunan- "**Hanefî Mezhebi**" ile hemen hiçbir alâkası yoktur. Çünkü Türk Hanefizmi'nin -her şeyden önce, ibadetin dışında kalan dünyevî hayatla hiçbir ilişkisi yoktur. Nitekim, -nadir istisnalar hariç- hiçbir Türk Hanefist, ne ailevî, ne ticarî, ne siyasi ve ne de milletlerarası ilişkilerinde **Ebu Hanife** ve öğrencilerinin görüşlerini asla hesaba katmaz. Bu bir yana, on milyonlarca Hanefist, Ebu Hanife'nin ve öğrencilerinin adlarını bile bilmez! Hanefistlerden yalnızca "**dindarlar**" ve "**sofular**" namaz, oruç, hac ve kurban gibi önemli ibadetler sırasında Hanefizm'in -İslâm'dan uyarlanmış, ilmihal düzeyindeki- öğretisine başvururlar. Bilindiği üzere İslâm'da **dindarlık** ve **sofuluk** yoktur. Ne var ki Müslüman Türkler İslâm'ı Müslümanlık kılığında göstermeye çalıştıkları gibi İslâm'daki "**zühd**" ve "**takva**"yı da "**dindarlık**" ve "**sofuluk**" kılığında göstermeye çalışarak bu senaryonun devamı için çaba harcamış ve harcamaktadırlar.

İranlıların, nasıl ki "**Ehl-i Beyt**"i -**Zerdüşî Müslümanlık** için temel sembol olarak- seçmiş bulunmaları bir tesadüf değilse, Türklerin de -**Şaman-Budist Müslümanlık** için- "**Hanefizm**"i temel sembol olarak seçmiş olmaları bir tesadüf değildir. Bilakis bu tercih

Bunların en önemlisi ise -"Sünnî mezhepler"in kurucuları oldukları ile sürülen- dört imamdan üçünün Arap, Ebu Hanife'nin ise İranlı olmasıdır! Meselenin asıl dikkat çeken yanına gelince bu; hızını alamayan bazı keskin Hanefistler tarafından Ebu Hanife'nin hem Türk hem de sofu olduğunun ileri sürmesidir!

önemli sırlar taşımaktadır. Bunların en önemlisi ise -"Sünnî mezhepler"in kurucuları oldukları ile sürülen- dört imamdan üçünün Arap, **Ebu Hanife'**nin ise İranlı olmasıdır! Meselenin asıl dikkat çeken yanına gelince bu; hızını alamayan bazı keskin Hanefistler tarafından **Ebu Hanife'**nin hem **Türk** hem de **sofu** olduğunun ileri sürmesidir!

Tüm özelliklerinden anlaşıldığı üzere; -aynen Fars Müslümanlığı gibi- millî karaktere sahip bir din olan Türk Müslümanlığının ürettiği en önemli inanç akımlarının başında Hanefizm gelir. Türkiye'de bu akıma kendini kaptırmış olan her Müslüman, -milliyetçi olmanın da ötesinde- ırkçıdır. Onun için bu tip insanın vicdanında dinin bütün sembolleri ve ibadet biçimleri millîdir, mutlaka Türk damgasını taşımalıdır. Bu nedenle:

1. Bütün Türk camilerine Türk bayrağı asılmalıdır;

2. Örneğin Malezya'daki, Endonezya'daki, Nijerya'daki, Mısır'daki asker Mehmetçik değil, ama Türkiye'deki asker Mehmetçik'tir;

3. Kur'ân'daki, Arap'ın (u) sesi, Türk'ün (ü) sesi olarak değiştirilmelidir;

4. Kur'ân'daki bütün "**Muslimûn**", "**Muslimîn**" ve "**Muslimât**" kelimeleri "**Müslimler**" şeklinde değil, tam tersine "**Müslümanlar**" şeklinde Türkçeye çevrilmelidir;

5. Hiç kimse ahkâm ayetlerini hiçbir zaman gündeme getirmemelidir[4];

6. Her hacı-hoca, dua dibacelerinde Muhammed'i (sav), asla "**ve's-salâtu ves'selâmu alâ seyidina ve nebiyyina**" şeklinde değil, "**... alâ rasulinâ**" diye anmalıdır;

7. Hiçbir zaman "**esselaâmu aleykum**" şeklinde değil, tüm dünya Müslümanlarının aksine "**selâmün aleyküm**" diye selamlaşmak gerekir.

8. Hiçbir Müslüman Türk, Muhammed'i (sav) ordularının başında zırhlı, miğferli, kılıcını kuşanmış, önünde tevhid bayrağını taşıyan bayraktarı ile birlikte asla gözünde canlandırmamalı, tam tersine onu; her zaman tespihiyle, takkesiyle, şalvarıyla, sakalıyla meşgul, mihrab-ı duada oturmuş bir "**Himmeti hazır olsun! Hoca Efendi Hazretleri**" gibi tasavvur etmelidir;

9. Dünyadaki bütün Müslümanlara fark atabilmek için, mutlaka Türk camilerinde, daima Kur'ân'ın yanında Türkçe mevlit de okunmalı, okutulmalıdır;

10. Türk camilerinde namaz kılan **Şafiî, Malikî** ve **Hanbelî** mezheplerine mensup, Türk olmayan Müslümanlar daima mercek altına alınmalı, onların namaz kılma şekline karşı uyanık olunmalıdır.." vs.

Bu liste daha da uzatılabilir.

Müslümanlığın tam anlamıyla bir senaryo olduğunu ve İslâm'la hiçbir ilişkisinin bulunmadığını gözler önüne seren binlerce kanıttan bazıları da işte bunlardır. Ancak bu tablonun, -kasıt ve inattan çok- bilgisizlikle alakasını da unutmamak gerekir.

4. Örneğin: Câsiye Sûresi 18. âyet, el-Mâide Sûresi 38. âyet ve en-Nûr Sûresi 2. âyet gibi… Özellikle lâik Hanefist Müslümanlar, -kanaatlerini seslendirmeseler de- bu ve benzer ahkâm âyetlerine karşı derin bir kin beslemektedirler.

Candan-canandan, yârdan-yarandan kopartıldıysan, El-Ekrem'in karanlık kuyulara bıraktığı nimetleri demet demet topla. "... Bu, Allah'ın bize lütuf ve ihsanındandır..." Zulmen hapsedildiğinde söylüyor bunu Yusuf (as). Bir de gurbette, yurdundan uzak düştüğünde. Acıların ne kadar çoğalsa ve devam etse de orada Allah'ın nimetleri kesilmez unutma.

RABBİN KEREM SAHİBİDİR

Özcan YILDIRIM
ozcanyildirim@tevhiddergisi.org

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (1) خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ (2)

اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ(3)

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (4) عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (5)

Er-Rahmân ve Er-Rahîm olan Allah'ın adıyla (okumaya başlıyorum)

1. Yaratan Rabbinin adıyla oku!
2. O, insanı bir kan pıhtısından yarattı.
3. Oku! Rabbin (en cömert ve ihsanı en bol olan) El-Ekrem'dir..
4. O ki kalemle (yazmayı) öğretendir.
5. İnsana bilmediğini öğretti.[1]

1. 96/Alak, 1-5

“

İnsan, Allah'a (cc) kul oldukça, O'nun huzurunda zillet ve iftikar ile eğildikçe izzetli olur. Başka bir deyişle izzet, Allah'ın karşısındaki zillet hâletiruhiyesiyle elde edilir. Zillet içinde olmak, zelil yaşamak ise Allah'ın ayetlerine, emirlerine karşı izzetli (kibirli) davranılarak gerçekleşir.

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

"Oku! Rabbin (en cömert ve ihsanı en bol olan) El-Ekrem'dir."[2]

Yeniden "İkra/Oku!" diye buyuruyor Rabbimiz. Tekit ediyor buyruğunu. Bir kez daha okuma eylemine işaret ediyor. "Rabbin adına, Rabbin için yaratılış üzerinde okumanı yaptıysan ey insan, şimdi Rabbinin El-Kerîm, El-Ekrem oluşuna dair okuma yap!" diye buyuruyor. Allah (cc), inen bu ilk ayetlerinde Rab isminden hemen sonra bu sıfatını insana tanıtıyor.

Dünyaya geldiği, hatta anne rahmine düştüğü ilk andan itibaren Rabbinin Kerîm/Ekrem oluşunu okumalı insan. Gözlerinin ilk açıldığı, ilk çığlıkları/ağlamaları ile başlayan yaşamının son nefesine kadar süreci tefekkür etmeli. Şüphesiz Rabbimizin insana verdiği değeri ifade etmek zordur:

"Şayet yeryüzündeki ağaçlar kalem, denizler de (mürekkep olsa) ve yedi deniz de (mürekkep olup) eklense (Allah'ın kelimelerini/ilmini yazmaya kalksalar) yine de Allah'ın kelimeleri/ilmi bitmez. Şüphesiz ki Allah, (izzet sahibi, her şeyi mağlup eden) Azîz, (hüküm ve hikmet sahibi olan) Hakîm'dir."[3]

"De ki: 'Şayet denizler Rabbimin kelimelerini (yazmak için) mürekkep olsa ve bir o kadar daha yardım için getirmiş olsak, (yine de) Rabbimin kelimeleri bitmeden deniz tükenirdi.' "[4]

Allah (cc) insanı her yönüyle onurlu, değerli kılmıştır:

"Meleklere: 'Âdem'e secde edin.' dediğimizde, İblis dışında hepsi secde ettiler. (O:) 'Çamurdan yarattığına secde eder miyim hiç?' dedi.

'Şu bana üstün kıldığını görüyor musun?' dedi. 'Şayet kıyamet gününe kadar bana mühlet verirsen azı hariç, kalanını kendime bağlayacağım.'

Buyurdu ki: 'Git! Onlardan kim sana uyacak olursa hiç şüphesiz cehennem, sizin eksiksiz cezanız olacaktır.'

'Onlardan gücünün yettiklerini sesinle kışkırt, atlı ve yaya (ordularınla) onlara saldır, mallarda ve evlatlarda onlara ortak ol ve onlara vaadlerde bulun.' Şeytanın onlara vadettikleri aldatmadan başka bir şey değildir.

'Şüphesiz ki, kullarım üzerinde senin bir otoriten yoktur. (İşlerin kendisine havale edileceği bir) Vekil olarak Rabbin yeter.'

Rabbiniz, lütuf ve ihsanından arayasınız diye gemileri denizde (yumuşak bir şekilde) yürütendir. Kuşkusuz O, size karşı merhametlidir.

Size denizde bir sıkıntı dokunduğunda, O'nun dışında dua ettikleriniz kaybolup gider, bir tek O'na yalvarırsınız. Sizi kurtarıp karaya çıkardığında da yüz çevirirsiniz. İnsan pek nankördür.

(İyi de) kara tarafında sizi yerin dibine geçirmesinden ya da tozu toprağa katan bir fırtına göndermesinden emin mi oldunuz? Sonra da kendinize bir vekil bulamazsınız.

Ya da sizi bir başka sefer tekrar denize döndürüp, nankörlüğünüze karşılık her şeyi yerle bir eden bir rüzgâr göndererek sizi suda boğmasından emin mi

2. 96/Alak, 3

3. 31/Lokmân, 27

4. 18/Kehf, 109

oldunuz? Sonra bizden intikamınızı alacak kimseyi de bulamazsınız!

Andolsun ki, **insanoğlunu onurlu/değerli/izzetli kıldık**. Onları karada ve denizde (farklı araçlarla) taşıdık, onları temiz şeylerden rızıklandırdık. Ve onları, yarattığımız birçok varlıktan (belirgin şekilde) üstün kıldık."[5]

Konumuz ile ilintili olan -70. ayette geçen- "Andolsun ki insanoğlunu onurlu/değerli/izzetli kıldık." buyruğundan evvel meleklerin Âdem'e secde etmesinden bahsediyor Allah (cc). Ardından insanın değerini kıskanan şeytandan bahsediyor ve şeytan burada "كَرَّمْتَ عَلَيَّ/Bana üstün kıldın!" diyerek hasedini ifşa ediyor. Sonraki ayetlerde ise zorluk anında da kolaylık anında da ibadetin özü olan duanın sadece kendi zatına yönlendirilmesi gerektiğine dikkat çekiyor, Rabbimiz. Yani zatının tevhid edilmesine. Ardından da yine aynı fiil ile "وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنٖٓى اٰدَمَ/Andolsun ki insanoğlunu onurlu/değerli/izzetli kıldık." diye buyuruyor.[6]

İmam Taberi şöyle der: "İnsanın diğer varlıklardan farklı ve üstün olan tarafları; akıl sahibi olması, konuşabilmesi, iyiyi kötüden ayırabilme yetisine sahip olması, şeklinin güzel olması, boyca uzun olması, işlerini elleriyle görüp diğer ihtiyaçlarını onlarla gidermesi gibi meziyetlerdir."[7]

İnsanoğlu Allah'ın kendisine bahşettiği onuru/izzeti ancak ona yönelerek koruyabilir. O'na yöneldikçe insi ve cinni şeytanların hedefi hâline gelir. Hedeftedir. Çünkü haset edilendir. Hedeftedir. Çünkü El-Ekrem'in ikram etmesiyle, El-Azîz'in izzetli kılmasıyla onurludur/izzetlidir. Hedeftedir. Çünkü zelil olanların içinde izzeti ile farkına varılır. Zilleti resmî olan ideolojiye ve kullarına muhalif oldukça izzeti ile bilinir. Onlar sahte ilahların karşısında eğilirken o, Âlemlerin Rabbi karşısında eğilir.

İnsan, Allah'a (cc) kul oldukça, O'nun huzurunda zillet ve iftikar ile eğildikçe izzetli olur. Başka bir deyişle izzet, Allah'ın karşısındaki zillet hâletiruhiyesiyle elde edilir. Zillet içinde olmak, zelil yaşamak ise Allah'ın ayetlerine, emirlerine karşı izzetli (kibirli) davranılarak gerçekleşir:

"(Hayır!) Bilakis kâfirler, (anlamsız) bir kibir ve ayrılık/muhalefet içindedirler."[8]

"Ona: 'Allah'tan kork!' denildiği zaman, gururu/kibri onu günaha sürükler. Böylesine cehennem yeter. O, ne kötü bir yataktır."[9]

"Sizin İlah'ınız tek bir ilahtır. Ahirete inanmayanların kalpleri inkârcıdır ve onlar büyüklenmektedirler."[10]

Müslim, Allah'ın (cc) kendisine verdiği onuru/izzeti düşünmeli, kendisine şeytan ve askerleri tarafından dört bir yanından telkin edilen ve izzet elbisesi giydirilmiş zilletten uzak durmalıdır:

"Dedi ki: 'Beni saptırmana karşılık, ben de onları (saptırmak) için senin dosdoğru yolunun üzerine oturacağım. Sonra kesinlikle onlara önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Çoğunu şükredici bulamayacaksın.' "[11]

"Dedi ki: 'Rabbim! Beni saptırmana karşılık, yeryüzünde (sapkınlığı) onlara süsleyecek ve hepsini saptıracağım.' "[12]

Dünyada onurlu kılınmanın gereğini yerine getiren ve buna en güzel şekilde karşılık veren kullarına ise ikramda bulunacaktır Rabbimiz. Bunlar cennette ikram edilen kimselerdir:

"Allah'ın muhlas/arındırılmış/ihlas sahibi kulları müstesna. Bunlar için bilinen bir rızık vardır. Meyveler... Onlar ikram olunanlardır. Naim cennetlerindedirler. Karşılıklı tahtlar üzerinde (kurulmuşlardır). Kaynakta doldurulmuş kadehlerle etraflarında dolanılır. (Kadehlerin içinde) içenlere lezzet veren beyaz bir içecek vardır. Ondan dolayı ne bir baş ağrısı (çekerler), ne de sarhoş olurlar. Yanlarında, bakışları sadece kocaları üzerinde olan iri gözlü eşler vardır. Sanki onlar, saklı birer inci gibidirler."[13]

---

5. 17/İsrâ, 61-70
6. كَرَّمْنَا/Kerramnâ ifadesi, أَكْرَمْنَا ifadesinden daha mübalağalıdır. -Zadu'l Mesir- Bu ifade, bir şeyin çokluğunu ifade eden "tef'il" kalıbından gelmiştir.
7. Söz konusu ayetteki "onurlu kılma" ifadesi ile ilgili, müfessirler farklı görüşler belirtmişlerdir. İbnu'l Cevzi söz konusu kavilleri on bir başlıkta toplamıştır. bk. Zadu'l Mesir, 823, Daru İbni Hazm Baskısı
8. 38/Sâd, 2
9. 2/Bakara, 206
10. 16/Nahl, 22
11. 7/A'râf, 16-17
12. 15/Hicr, 39
13. 37/Saffât, 40-49

Ve kul Rabbine yönelir. Yüzünü koyacak, dergâhında/kapısında yalvarmaya layık O'ndan başka kimse yoktur çünkü.
El açılmayı hak eden tek zata ellerini açar. Burada da Allah'ın ikramı ile karşılaşır.

"İşte bunlar cennetlerde ağırlanmış olanlardır."[14]

Ve kul Rabbine yönelir. Yüzünü koyacak, dergâhında/kapısında yalvarmaya layık O'ndan başka kimse yoktur çünkü. El açılmayı hak eden tek zata ellerini açar. Burada da Allah'ın ikramı ile karşılaşır:

"Şüphesiz ki Allah Heyiy'dir (hayâ sahibidir), Kerim'dir. Kul, ellerini O'na kaldırdığı zaman onları boş çevirmekten hayâ eder."[15]

"Kul, Allah'tan istediğinde mutlaka üç şeyden biriyle duasına icabet edilir: Ya istediği verilir ya ondan bir bela defedilir ya da istediğinden daha hayırlısı ahiret için saklanır."[16]

"Allah Resûlü (sav) bir adamın 'Ya Zu'l Celâli ve'l İkram!' dediğini duydu. Adama, 'İste, senin duana icabet edilmiştir!' buyurdu."[17]

Allah'ın (cc) kuluna olan ikramları... Kelimeler tükenir, diller lal olur da mahdut gözlerle görülenler ifade edilemez.

"O, cömertlerin en cömerti, ikram edenlerin en çok ikram edeni ve merhamet sahiplerinin en merhametlisidir. Rahmeti gazabından, sabrı cezasından, affı yargılamasından daha fazladır. Mahlûkatına nimetini bol bol vermiş, rahmet duygusunu kendine vacip kılmıştır. O, ihsanı, cömertliği, bağışı ve iyilik yapmayı sever. Bütün lütuf onun elindedir, bütün hayır O'ndadır, bütün cömertlik O'na aittir. O'na en sevimli gelen şey şudur: Kullarına cömert davranmak, bol lütuf vermek, ihsan ve cömertlik ile onları abat etmek, nimetini tastamam vermek ve bu nimetini de kat be kat arttırmak, sıfat ve isimlerini onlara tanıtmak ve nimet ve bağışlarıyla kullarını sevdiğini onlara göstermektir.

Allah (cc) zatından dolayı cömerttir ve her cömert kişinin cömertliğini O yaratmıştır. Kişinin cömertliği, O'nun cömertliğine nispetle zerreden daha küçük olduğu hâlde O devamlı yaratır. Kayıtsız ve şartsız cömert O'dur ve bütün cömertlerin cömertliği O'ndan kaynaklanır. O'nun cömertliğe, vermeye, ihsana, iyiliğe, nimet ve lütuf vermeye karşı olan sevgisi insanların düşünebildiği yahut tahayyül edebildiğinin çok üstündedir. Kulların vermesine, cömertlikte ve lütufta bulunmasına dair sevinci, yani onu alana nispetle kendisinin vermesinden duyduğu sevinç, o kişinin sevincinden çok daha fazladır. O'na en çok ihtiyaç hisseden kimse, şerefi en yüce olandır. Kulun ihtiyacı arttıkça gelen bağışın değeri ve kulun mertebesi artıyorsa, bunu verenin değeri ve bu bağışı yapanın ne kadar sevindiği tasavvur edilebilir mi? Bağışta bulunan Allah'ın (cc) bu kula vermesinden dolayı duyduğu sevinç, bunu elde eden kişiden çok çok fazladır. En yüce sıfat ve değer Allah'a mahsustur. İşte cömert olan Allah'ın insanlar karşısındaki durumu budur."[18]

Bir hata işlediğinde kul, rahmet ümitlerini günahlarına bakarak tüketir yavaş yavaş. Fakat Allah (cc) rahmetinden ümit kestirmez ve âdeta şöyle buyurur:

"Ne zaman gelirsen seni kabul ederim. Gece gelirsen kabul ederim, gündüz gelirsen kabul ederim. Bana bir karış yaklaşırsan ben sana bir arşın, bir arşın yaklaşırsan sana bir kulaç yaklaşırım. Bana yürüyerek gelirsen, ben sana koşarak gelirim. Bana yeryüzü kadar hata ile -şirk koşmaksızın- gelirsen ben de seni yeryüzü

14. 70/Meâric, 35
15. Ebu Davud, Tirmizi
16. Ahmed
17. Tirmizi
18. İbni Kayyım El-Cevziyye, Medaricu's Salikîn

kadar mağfiret ile karşılarım. Günahların gökyüzünün ufuklarına kadar taşsa ve sonra benden af istesen seni affederim. Cömertlik ve kerem bakımından benden daha büyük kim vardır?

Kullarım büyük günahlar ile bana meydan okuyorlar, ama onlar yatarlarken onları korurum. Benimle cinler ve insanlar arasında büyük bir durum var: Ben yaratıyorum, fakat benden başkasına ibadet edilmekte; ben rızık veriyorum, fakat benden başkasına şükredilmektedir. Kullarıma ihsanım inmekte ve onlardan bana kötülükleri yükselmektedir. Ben onlara muhtaç olmadığım hâlde, ihsan ettiğim nimetler ile onlara sevgi gösteririm. Bana en muhtaç olan varlıklar onlar olduğu hâlde işledikleri isyanlar ile bana buğz gösterirler.

Başkasına beni tercih edeni, ben de başkasına tercih ederim. Benim nezdimde bir iyiliğin karşılığı, on mislinden yedi yüz misline kadar, hatta çok daha fazladır. Bir kötülüğün karşılığı ise sadece birdir. Eğer o kötülükten dolayı pişmanlık duyar ve af isterse ben de kötülüğü affederim.

Az bir iyiliğin karşılığını veririm ve fazla olan günahları bile affederim. Rahmetim gazabımdan, sabrım hesaba çekmemden, affım cezalandırmamdan daha fazladır. Kullarıma karşı bir annenin çocuğuna karşı duyduğu şefkatten daha fazla şefkatliyim.

'Allah kulunun tevbe etmesine şu kişiden daha çok sevinir: Üzerinde yiyeceği ve içeceği bulunan devesini ölümün kol gezdiği bir çölde kaybetmiş, onu aramış, fakat bulmaktan umudunu kesmiş, sonra bir ağacın dibinde ölümü beklerken uyumuş kalmıştır. Uyandığında bir de ne görsün! Deve başucunda ve yukarıdan ağaca bağlanmış duruyor. İşte Allah (cc), kulunun tevbe etmesine, devesini bu vaziyette bulduğunda o kişinin duyacağı sevinçten daha fazla sevinir.' "[19]

Sadece bu kadarla da değil. Allah'ın ikramı imtihan anında da vardır. **Musibet anı hararet anıdır. Esenlikler, serinlikler, rahmet meltemleri fark edilmez. Ancak durup düşünüldüğü vakit anlaşılabilir. Bir kapı kapanır yüzüne. Kapıya ve sesine dikkat kesilirsin. Dışarıda, ardında bıraktıklarına feryat figan edersin. Kapıların kapanması, açılmasıdır aslında. Arza kapandıysa bir kapı, arşa açılır bin bir kapı. Sevdiklerine çekildiyse setler, El-Vedûd'a açılır, taşar bentler...**

Candan-canandan, yârdan-yarandan kopartıldıysan, El-Ekrem'in karanlık kuyulara bıraktığı nimetleri demet demet topla. "... Bu, Allah'ın bize lütuf ve ihsanındandır..."[20] Zulmen hapsedildiğinde söylüyor bunu Yusuf (as). Bir de gurbette, yurdundan uzak düştüğünde. Acıların ne kadar çoğalsa ve devam etse de orada Allah'ın nimetleri kesilmez unutma. İmtihanlar zorluyor, sıkıyorsa; Ebrar olanların prangalarının kırılacağını, ipin de zorlandığı zaman kopacağını aklından çıkarma!

"Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun" duamız ile...

19. Medaricu's Salikîn, özetle

20. 12/Yûsuf, 38

BEDİR SAVAŞI ÖNCESİNDE YAŞANAN BAZI HADİSELER

Enes YELGÜN
enesyelgun@tevhiddergisi.org

Kişi ne kadar tedbir alırsa alsın aciz olduğu için eksikleri, gözden kaçırdığı noktalar olacaktır. Bu sebeple her amelini dua ile taçlandırmalıdır. Dua, sadece amelin başında ya da sonunda değil her anında Müslim ile beraber olmalıdır. Allah Resûlü de (sav) bunu bize bir kez daha Bedir Savaşı vesilesi ile öğretmiştir

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a; salât ve selam O'nun Resûl'üne olsun.

Allah Resûlü (sav) ashabı ile beraber ticaret kervanını ele geçirmek için yola çıkmış, ancak Ebu Sufyan'ın Mekkelilere gönderdiği haberci nedeniyle Müslimler kervanla değil, bir ordu ile karşılaşmıştı.

Allah (cc) bunun üzerine mümin kullarına yardım göndermişti. Bu yardım ile hem kâfirlerin kalplerine korkuyu yerleştirmiş hem de mümin kullarına huzur ve sekinet ihsan etmişti. Önceki yazılarımızda bu yardımın çeşitlerini anlatmıştık.

Tabii ki yardımlar sadece savaş öncesine has değildi. Rivayetleri okuyunca göreceğimiz üzere Allah'ın (cc) yardımı her daim müminlerle beraberdi. Bununla birlikte yardımın kulları kuşatabilmesi için onlara düşen bazı vazifeler vardır. Bunlardan en önemlisi sebeplere yapışıp tedbirleri almaktır. Her konuda bizlere örnek ve önder olan Allah Resûlü'nün (sav) de savaş öncesinde ve savaş meydanında en ince ayrıntısına kadar tedbir aldığını, daha sonra Rabbine tevekkül etttiğini görmekteyiz.

Örneğin, Allah Resûlü (sav) İslam ordusunun karargâhının en uygun yere kurulması için ashabı ile istişare etmiş ve istişarenin sonucuna göre hareket etmiştir:

"Kureyş müşrikleri Bedir'e daha önce gelerek bir kum tepesinin arkasındaki Yelyel Vadisi'nin Medine'ye en uzak kıyısında konaklamışlardı. Su kuyuları ise, Yelyel Vadisi'nin Medine'ye en yakın kıyısında bulunuyordu. Peygamber'imiz ashabı ile birlikte Bedir'e en yakın olan suyun başına gelip ineceği zaman, karargâh hakkında Ensar ile istişarede bulundu.

Hubab b. Münzir şöyle dedi:

'Ben buraları, buralardaki kuyuları bilirim: Kuyuların suyu tatlı olanları, suyu çekilmez ve kesilmiş olanları da benim malumumdur! Biz harp ehliyiz, ya Resûlullah! Burası, konak yeri olmaya elverişli değildir. Sen bizi buradan kaldır! Kureyşlilere en yakın olan suyun başına gidelim ve orada konaklayalım. Başında konakladığımız suyun gerisindeki bütün kuyuları kapatalım. Başına indiğimiz suyun üzerinde bir havuz yapalım ve içini su ile dolduralım. Kureyşlilerle savaşırken biz havuzumuzdan içelim, onlar içemesinler (susuz kalsınlar).'

Peygamber'imiz (sav), Hubab'ın önerisini beğendi. Hemen ashabı ile birlikte kalkıp Kureyşlilere en yakın yere indiler. Başına inilen suyun üzerinde bir havuz yapılarak içi su ile dolduruldu ve su içmek için havuza kaplar da atıldı."[1]

Aynı şekilde Allah Resûlü (sav) ordunun düzenini ayarlarken Güneş'i hesaba katmış ve Güneş'in müşriklere zarar verecek konumda olduğu zaman savaşa başlamıştır. Peygamber'imiz o kadar ince ayrıntıları düşünüyordu ki develerin boyunlarındaki çıngıraklar dahi müşriklere ordu hakkında bir fikir vermesin diye sökülmüştü.

Kişi ne kadar tedbir alırsa alsın aciz olduğu için eksikleri, gözden kaçırdığı noktalar olacaktır. Bu sebeple her amelini dua ile taçlandırmalıdır. Dua, sadece amelin başında ya da sonunda değil her anında Müslim ile beraber olmalıdır. Allah Resûlü de (sav) bunu bize bir kez daha Bedir Savaşı vesilesi ile öğretmiştir:

"Peygamber'imiz, Kureyş müşriklerinin harp meydanına geldiklerini görünce,

'Ey Allah'ım! İşte Kureyşliler! Olanca kibir ve gururları, kendilerini beğenmişlikleri ile gelmişler, sana düşmanlık etmekte ve senin Resûl'ünü yalanlamaktalar! Biz, senden, onlara karşı bana vadettiğin yardımını diliyoruz. Ey Allah'ım! Sabah vakti onları helak et!' diyerek, Allah'a dua ve münacatta bulundu."[2]

Ömer (ra) şöyle dedi:

"Bedir Savaşı'nın olduğu gün, Peygamber'imiz, ashabına baktı. Üç yüz küsurdu. Bir de müşriklere baktı. Onlar bin kişi hatta daha da çoktu. Kıbleye döndü. Üzerinde ridası vardı. İki elini uzattı: 'Allah'ım! Bana verdiğin vaadini yerine getir! Allah'ım! Şu bir avuç İslam topluluğunu helak edersen, artık sana yeryüzünde ibadet olunmaz!' diyor, hiç durmadan Rabbinden yardım diliyor ve O'na yalvarıyordu.

Allah Resûlü (sav) ordunun düzenini ayarlarken Güneş'i hesaba katmış ve Güneş'in müşriklere zarar verecek konumda olduğu zaman savaşa başlamıştır. Peygamber'imiz o kadar ince ayrıntıları düşünüyordu ki develerin boyunlarındaki çıngıraklar dahi müşriklere ordu hakkında bir fikir vermesin diye sökülmüştü.

Ridası omuzundan kayıp düştü. Ebu Bekir gelip onu Resûlullah'ın omuzuna koydu ve arkasından ayrılmadı.

Nihayet, Ebu Bekir (ra) dayanamadı:

'Ey Allah'ın Resûlü! Rabbine niyaz ettiğin yeter artık! O, sana olan vaadini muhakkak yerine getirecektir!' dedi."[3]

Bunun üzerine şu ayet indi:

"(Hatırlayın!) Hani siz Rabbinizden yardım istemiştiniz. O da: 'Şüphesiz ki peş peşe inen bin melekle sizi destekleyeceğim.' diye duanıza icabet etmişti."[4]

1. İbni İshak

2. İnbi Hişam
3. Müslim
4. 8/Enfâl, 9

Peygamber'imiz (sav) şöyle buyurdu:

"Müjde, ey Ebu Bekir! Allah'ın yardımı geldi! İşte, şu Cebrail'dir. Nak' yokuşlarının üzerinde, atının gemini tutmuş, harp silahı ve zırhı üzerindedir! Hücuma hazır hâldedir!"[5]

Allah Resûlü'nün ve ashabının aldığı tedbirler ve yapılan dualar neticesinde mücahidler, başta meleklerin gelmesi olmak üzere birçok yardım gördüler.

Bedir Savaşı'nda bulunanlardan Ebu Useyd Malik b. Rebia şöyle der:

"Eğer bugün Bedir'de olsaydım ve gözüm de yanımda görür hâlde bulunsaydı, ben size meleklerin çıkıp geldikleri dağ boğazını muhakkak gösterirdim! Bunda şek ve şüphe etmiyorum!"[6]

İslam mücahidlerine yardıma gelen melekleri, kaçan ve esir edilen müşriklerden görenler ve anlatanlar da vardır.

Huvaytıb b. Abduluzza der ki:

"Ben Bedir'de müşriklerle birlikte bulunmuş, ibret verici şeyler görmüş ve melekleri görmüştüm ki, onlar gökle yer arasında Kureyşlileri öldürüyor, esir ediyorlardı. O zaman, kendi kendime 'Bu adam (Muhammed (sav)) muhakkak Allah tarafından korunuyor.' dedim. Gördüğüm şeyleri hiç kimseye anlatmadım."[7]

Ebu Davud El-Mazin der ki:

"Bedir Günü'nde, müşriklerden bir adamı, vurup öldüreyim diye takip ettim. Kılıcım daha onun başına erişmeden, başının yere düştüğünü gördüm! Anladım ki, onu benden başkası öldürdü!"[8]

İbni Abbas'ın (ra) rivayet ettiğine göre o, şöyle demiştir:

"O gün (Bedir Günü), Müslimlerden bir kişi, önündeki müşriklerden bir adamın arkasından koşarken, o adamın üzerinde birdenbire bir kırbaç darbesi işitti ve bir süvarinin de seslendiğini işitti. Bir de önündeki müşriğe bakınca, onun boylu boyunca yere serilmiş ve vücudunun darbe almış olduğunu gördü. Bu sahabi Resûlullah'a gelip hadiseyi anlattı.

Resûlullah (sav), şöyle buyurdu:

'Doğru söyledin! Bu, semadan gelen üçüncü imdattandır.' "[9]

Savaş öncesinde bu tarz tedbirler alınırken, sahabe bir kez daha kendilerinden sonra gelenler ile onlar arasındaki farkı İslam ümmetine gösterecek bir adım daha attı:

"Sad b. Muaz şöyle demiştir:

'Ey Allah'ın Resûlü! Biz sana hurma dallarından içinde duracağın bir gölgelik yapalım. Bineklerini de yanında bulunduralım. Sonra, biz düşmanımızla karşılaşır, çarpışırız. Eğer Allah, onlara karşı bize güç kuvvet verir, bizi onlara galip kılarsa -ki zaten arzu ettiğimiz şey de budur- ne güzel! Başka türlüsü olursa, sen bineğine atlar, geride bıraktığımız ve bizden olan kimselerin yanına varır, ulaşırsın! Ey Allah'ın Resûlü! Onlar da seni bizim kadar çok severler. Onlardan birçok topluluk geride kalmıştır. Eğer onlar senin savaşla karşılaşacağını bilselerdi, senden asla geride kalmazlardı. Allah seni onlarla korur. Onlar sana candan bağlıdır ve senin yanında cihad ederler.' dedi.

Peygamber'imiz (sav), Sad b. Muaz'a hayırla duada bulundu ve Ebu Bekir ile birlikte bu gölgeliğin içine girip oturdu. Sad b. Muaz da, kılıcını sıyırıp, gölgeliğin kapısı önünde dikildi."[10]

Onlar Allah Resûlü'nü kendi nefislerinden daha evla görüyorlardı. Tüm Arapları kendilerine düşman edeceklerini bilmelerine rağmen Allah Resûlü'ne yurtlarını (sav) açtılar. Savaş meydanında, insanların en fazla kendi canlarını düşündükleri vakitte onların akıllarında sadece Allah Resûlü vardı. Tüm zorlu süreçlerde Allah Resûlü'nün onların dünya ve ahiretleri için yaptığı fedekârlıkları asla karşılıksız bırakmadılar ve hayırlı bir ashab oldular.

Allah hepsinden razı olsun. Onları hakkıyla örnek alabilmeyi bizlere nasip etsin. Allahumme âmin.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdetmektir.

5. Buhari
6. Vakidi
7. Hakim, Müstedrek
8. Müsned
9. Müslim
10. İbni İshak

Hasta ziyaretinin süresi ve bu ziyaretin kaç kere yapılması gerektiği hakkında sabit bir kaide yoktur. Bu husus, hastanın ihtiyacı ve beklentisine göre değişebilir. Ziyaret edilen hasta bizi pek tanımıyorsa ya da çok sık görüşmüyorsak bir defa ziyaret etmek yeterli olacaktır. Mamafih hasta, yakın arkadaşımız ya da bizi sevdiğini bildiğimiz biriyse onu sık sık ziyaret etmek daha efdal ve daha faziletli olan bir davranıştır.

HASTA ZİYARETİNİN ADAPLARI

Halis BAYANCUK (Ebu Hanzala)

Bu makalemizde hasta ziyareti yapacak Müslimlerin nelere dikkat etmesi gerektiği konusuna açıklık getirmeye çalışacağız.

1. Tevbeyi Hatırlatma Adabı

Hasta ziyaretinin ilk adabı, hasta ziyareti yapan kişinin, hastaya tevbe etmeyi hatırlatmasıdır.[1] Akıllara ilk olarak şu soru gelebilir: Allah Resûlü (sav), neden ilk olarak tevbenin hatırlatılmasını zikretmiştir? Çünkü tevbe, Allah'ın (cc) her an ve her şartta Müslimlere emrettiği kalp amellerindendir:

"Ey iman edenler! Allah'a nasuh bir tevbeyle (günaha dönmeme azmiyle) tevbe edin..."[2]

Bu, Allah'ın (cc) bütün insanlara yaptığı bir çağrıdır. Peki, âlimlerin "Tevbe, hastaya mutlaka arz edilmelidir." demelerinin sebebi nedir?

1. Burada özellikle belirtmek gerekir ki tevbe etmesi için hatırlatma yapılan hastanın, ölüm döşeğindeki bir hasta konumunda olmaması gerekir. Böyle ciddi durumu olan bir hastanın ziyaret adapları çok daha farklıdır. Burada bahsedilen hastalar; bazı sakatlıklar yaşayanlar, ameliyat olanlar ya da gündelik hayatta yaşanabilecek nispeten daha hafif rahatsızlıklar geçirmiş olanlardır.
2. 66/Tahrîm, 8

Hadis-i şeriflerde de varid olduğu üzere hastalık, başlı başına günahlara kefaret olan sebeplerdendir. Bununla birlikte böyle bir zamanda kul, sözlü olarak da Allah'a tevbe edip istiğfarda bulunduğunda, günahlarının daha fazla dökülmesine vesile olur ve ayrıca dile getirdiği tevbesi, onun Allah katında daha yüksek derecelere ulaşmasına olanak sağlar.

Bilindiği üzere hasta olan insan duygusal bir ruh hâlindedir. Allah Resûlü de (sav) hasta ziyaretine gittiğinde, özellikle hastanın Allah'a (cc) karşı hüsnüzannını arttırmak ve onu Allah'a sevk edecek duygularını harekete geçirmek için bazı tavsiyelerde bulunurdu:

İnsan hastalandığında, aç kaldığında, yorulduğunda; acziyetinin farkına varır ve Allah'ı hatırlamaya başlar. Bu sebeple kişinin Allah'ı hatırlamaya en muhtaç olduğu anlardan biri, hasta olduğu andır ve onu ziyaret eden insanların da böyle bir anda, hasta olan kişiye tevbeyi hatırlatması gerekir.

"Resûlullah (sav) ölmek üzere olan bir gencin yanına girdi ve 'Kendini nasıl buluyorsun?' diye sordu. Genç, 'Ey Allah'ın Resûlü! Allah'a yemin ederim ki Allah'ın bağışlamasını umuyor, günahlarımdan da korkuyorum.' dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sav) şöyle buyurdu: 'Böyle zamanlarda Allah, kulun kalbine gelen bu iki şeyden umduğunu kendisine verir, korktuğu şeyden de onu kurtarır.' "[3]

Allah Resûlü'nün (sav) amacı, hastanın Allah'a karşı hüsnüzannını arttırmaktır. İnsan güçlü ve kuvvetli olduğunda Allah'ı (cc) unutur. İnsanoğlu kendini müstağni gördüğü zaman azgınlaşır.[4] Fakat insan hastalandığında, aç kaldığında, yorulduğunda; acziyetinin farkına varır ve Allah'ı hatırlamaya başlar. Bu sebeple kişinin Allah'ı hatırlamaya en muhtaç olduğu anlardan biri, hasta olduğu andır ve onu ziyaret eden insanların da böyle bir anda, hasta olan kişiye tevbeyi hatırlatması gerekir.

Tevbe etmeyi hatırlatmak, elbette hasta ziyareti yapıldığı zaman değinilecek tek tavsiye noktası değildir. Bir hastanın ihtiyacı olan diğer noktalar da göz önünde bulundurulmalı ve o konularda da nasihat edilmelidir. Örneğin; sabır, Allah'ın kaderine rıza göstermek, içinde bulunulan vaziyetten ötürü haddi aşmamak... Kişinin iyi bir Müslim olduğuna inanılıyorsa ona sadece vacip olan sabır değil; Allah'ın (cc) kaderine rıza gösterme ahlakının da tavsiye edilmesi gerekir, ki bu erdem, insanların Rahman katındaki derecelerini yükseltir. "Allah'ın kaderine razı ol. Allah (cc) senin için hangisi hayırlıysa, muhakkak ki sana onu takdir etmiştir. Şu anda fark edemesen de bu hastalıkta mutlaka senin için birçok fayda vardır." gibi kişiyi rıza makamına yükseltecek tavsiyelerde bulunulması faydalı olacaktır. Hatta mümkünse, Allah katında derece olarak daha da yüksek olan, hamd makamına yükseltecek nasihatlerde de bulunulabilir.

Aslında sabretmek, bir kişinin yaşamında bir başkasının hatırlatmasına ihtiyaç duyulmayacak kadar elzem bir konudur. Bunun nedeni ise; yaşadıklarımıza karşı sabır gösterme eyleminin, namaz ve oruç gibi farz olan sorumluluklarımızdan biri olmasıdır. Aslen sabretmek fazilet olarak değil, bir farziyet olarak görülmelidir.

Allah'ın (cc) kaderine rıza göstermek ise sabırdan daha yüce bir makamdır. Kul, sabretmekle birlikte Rabbinden gelene de razı olur, kalbinde bir hoşnutluk ile yaşadıklarına rıza gösterir.

Rıza makamından daha üstün olan ise hamd ve şükür makamıdır. Bu evrede kul, Allah'ın verdiğine sabreder, bundan razı olur ve bir de Rabbine, kendisine verdiklerinden dolayı hamdeder. Çünkü Allah'ın (cc) bu takdirinin fıkhını ve hikmetini anlar... "Hamd makamı" kavramını en güzel açıklayan hadislerden biri şu rivayettir:

"Bir kulun çocuğu öldüğünde Allah meleklere şöyle buyurur: 'Kulumun çocuğunun ruhunu kab-

3. Tirmizi, 983; İbni Mace, 4261

4. "Asla! Hiç şüphesiz, insan azgınlaşır. Kendini müstağni (kimseye ihtiyacı olmayan, kendisine yeten) olarak gördüğünde." (96/Alak, 6-7)

zettiniz mi?' 'Evet' derler. 'Yani kalbinin meyvesini elinden mi aldınız?' Melekler tekrar, 'Evet' derler. Allah tekrar sorar: 'Kulum (bu esnada) ne dedi?' 'Sana hamdetti ve istircada bulundu.' derler. Bunun üzerine Allah şöyle emreder: 'Öyleyse, kulum için cennette bir köşk inşa edin ve bunu Beytu'l Hamd (Hamd Evi) diye isimlendirin.' "[5]

Burada dikkat edilmesi gereken nokta, hasta ziyareti yapan kişinin, hastanın durumuna göre tavsiyede bulunmasıdır. Hasta olan kişi sabretmekte zorlanıyorsa, içinde bulunduğu duruma rıza göstermesi gerektiğini ya da hamdetmenin önemini anlatmak yerine onun sabrını güçlendirecek nasihatlerde bulunması gerekir.

2. Vasiyeti Hatırlatma Adabı

Hasta ziyaretinin ikinci adabı; hasta ziyareti yapan kişinin, hastaya vasiyet etmeyi hatırlatmasıdır. Buhari ve Müslim'in, Abdullah bin Ömer'den (ra) rivayet ettikleri bir hadiste Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"Müslim bir kimsenin vasiyet etmek istediği bir şey olup da bu vasiyeti yanında yazılı olmadan iki gece geçirmesi doğru olmaz."[6]

Allah Resûlü (sav), bir Müslim'in iki gün bile olsa vasiyeti olmadan yaşamasını kabul etmiyor. Öyleyse bu kaideye göre; bir Müslim'in eğer bir vasiyeti varsa mutlaka onu vasiyet etmelidir. Yazılı bir şekilde yanında bulundurması, bunu yapamıyorsa da "Benim vasiyetim budur." diyerek sözlü bir şekilde birine bildirmesi gerekir. Vasiyeti hatırlatmak ise "Ey kardeşim, eğer vasiyet etmen gereken bir durum olduğunu düşünüyorsan vasiyetini yaz, vasiyetin yanında hazır bulunsun." diye tavsiyede bulunmaktır.

Vasiyet konusunu üç kısma ayırabiliriz:

a. Farz Olan Vasiyet

Hiç kimsenin tavsiye etmesine gerek kalmadan, her Müslim'in mutlaka yanında bulundurması gereken vasiyettir. Hakkın taalluk ettiği vasiyetleri kapsar. Örneğin, borçlu olanın aldığı borcu yazdırması gerekir ki hak sahibi kişinin hakkına zarar gelmemiş olsun. "Benim şu kişiye şu kadar borcum var. Borcumu ödeyin." şeklinde yazdırılan bir vasiyetle borçlu kişi, borcunu ödeyemeden ölse dahi borç verenin hakkına girmemiş olur.

Konu ile alakalı başka bir örnek vermek gerekirse; bir bireyin ailesinden habersiz olarak evini bir derneğe, cemaate veya bir kuruma hibe etmesi durumunda eğer vasiyet ile durum açıklanmamış ise kişinin ölümüyle, verilen söz -bilgilendirme eksikliğinden ötürü- yerine getirilememiş olur. Bu durum ahde vefasızlıktır. Bununla birlikte kıyamette bunun hesabını, malını hibe ettiği hâlde bu durum ile ilgili uyarıda bulunmayan kişi verecektir. Bu sebeple hak taalluk etmişse mutlaka durumu vasiyet ile beyan etmemiz gerekir. Keza adak adama ve yerine getirme konusu da bu başlığın altına giren konulardandır.

b. Miras Vasiyeti

Mal sahibinin, malını paylaştırması anlamına gelen bu vasiyet, caiz değildir. Kişinin, malını paylaştırma hakkı yoktur. Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz ki Allah, vârislerden her hak sahibine hakkını vermiştir. Bundan böyle hiçbir vârise vasiyet etmek yoktur."[7]

Nîsa Suresi'ndeki ilgili ayetler[8] gelmeden önce insanlar mallarını taksim edip miras olarak dağıtabiliyorlardı; ancak Nîsa Suresi'nde Allah (cc) mirasları adil ve eşit bir şekilde dağıttıktan sonra hiç kimsenin tüm malını vasiyetle dağıtma hakkı kalmamıştır. Bu şekilde vasiyet bırakmak caiz değildir.

c. Müstehap Olan Vasiyet

Kişinin, ölmeden önce daha fazla ecir kazanmak için malının üçte biri ile hayır ve iyilik yapmasıdır.

İmam Ahmed'in rivayet ettiği bir hadiste Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"Allah, ölüm döşeğinde, amellerinizde bir fazlalık olması için, malınızın üçte birini hasenatınıza ek olarak sadaka vermenize izin vermiştir."[9]

Allah (cc), o son anda da Müslimlerin ecir alabil-

5. Tirmizi, 1021; Ahmed, 19725
6. Buhari, 2738; Müslim, 1627
7. Ebu Davud, 2870, 3565; Tirmizi, 2121; Nesai, 3641; İbni Mace, 2713
8. (4/Nîsa, 7-8, 11-13, 176)
9. Ahmed, 27482; Darekutni, 4289; Musannef, İbni Ebi Şeybe, 30917

Allah Resûlü'nün (sav) bir Müslim'in hastalıktan kurtulmasını istemesi bile Allah'a kulluk ve dinine hizmet etmesi içindir. Allah Resûlü'nün kulluğun en zirvesinde olmasının hikmeti işte budur.
Allah Resûlü her işi hem kendisi hem de müminler için Allah'a (cc) kulluk etmeye bağlamıştır. Bu da onun, Rabbinin rububiyetini ne kadar iyi anladığının göstergesidir.

mesi için mallarının üçte biri ile hayır yapma hakkı vermiştir.

Çokça meşhur olan Sa'd b. Ebi Vakkas hadisine bu başlık altında tekrar bakmak yararlı olacaktır:

Sa'd b. Ebi Vakkas'tan (ra) şöyle nakledilmiştir:

"Veda Haccı'nda, ölümle burun buruna geldiğim bir hastalıktan dolayı Resûlullah (sav) beni ziyarete geldi. Kendisine, 'Ey Allah'ın Resûlü, gördüğün gibi hastalığım ağırlaştı, ben mal mülk sahibiyim ve bir kızımdan başka da mirasçım yoktur. Malımın üçte ikisini sadaka olarak dağıtabilir miyim?' dedim. 'Hayır' diye buyurdu. 'Yarısını sadaka olarak dağıtabilir miyim?' dedim. 'Hayır' diye buyurdu ve ben devamında 'Üçte biri...' dedim. O ise 'Aslında üçte biri de çoktur. Şüphesiz senin, mirasçını zengin bırakıp göçmen, insanların yardımıyla geçinen muhtaç birisi olarak bırakmandan daha iyidir. Şüphesiz sen, Allah rızası için yaptığın her harcamadan, hatta hanımının ağzına verdiğin bir lokmadan bile mutlaka sevap alırsın.' buyurdu."[10]

Bu hadis ile Allah (cc), kuluna ömrünün son anında da iyilik yapma fırsatı vermiş ve malının üçte birini istediği gibi tasadduk edebileceğini açıklamıştır. Böylece kişi, malının üçte birini istediği şekilde vasiyet edebilir.

• Vasiyet, Miras Ayetiyle Kaldırılmış mıdır?

"İyilikle anne babaya ve yakın akrabaya vasiyet bırakmak, ölürken geride mal bırakanlarınıza farz kılındı. Bu, takva sahipleri üzerine bir haktır."[11]

Cumhur-u ulema bu ayete "mensuh" der. Fakat İbni Cerir Et-Taberi'nin (rh), ayetin mensuh olmadığı yönündeki görüşü racih olandır. Ayeti tam manası ile anlamak ve bu şekilde kendisiyle amel etmek için bu konuda açıklayıcı bir örnek vermek yararlı olacaktır: Allah (cc) kişinin mirasını Nîsa Suresi'nde paylaştırmıştır ve kişi bu kaideye göre paylaşılan malın kalan kısmından -kendisine mirasçı olamayan- kâfir anne babasına, kardeşine pay bırakabilir. Hatta katil olduğu için de mirastan payı olmayan birine ya da bir köleye de... Bunları yapabildiği gibi malının üçte birinden teberrî etmesinde de bir beis yoktur. Ancak bu ayet, miras dağıtma olarak anlaşılmamalıdır. İslam bunu Nîsa Suresi'ndeki ayetlerle kaldırmıştır. Bununla birlikte kişinin malının üçte birinde dilediği gibi vasiyet etme hakkı vardır.

3. Hasta Ziyaretinin Süresi ve Sayısı

Hasta ziyaretinin üçüncü adabı, hasta ziyaretinin ne kadar sürmesi ve kaç kere yapılması gerektiği ile ilgilidir. Fıkıh kitaplarımızda hasta ziyaretinin kısa tutulması gerektiği söylenmiştir. Genel fıkıh kitaplarında da bu husus, bir adap olarak zikredilir. Bununla birlikte bu konuda hususi bir delil yoktur. Ancak âlimlerimiz, kişinin Müslim kardeşine eziyet etmemesi, yük olmaması gerektiği hususuna delalet eden umumi delilleri, kişinin hasta ziyaretini kısa tutması adabına delil olarak almıştır. Peki, hasta ziyaretinin süresi nasıl belirlenmelidir? Hastanın durumuna ve kişisel özelliklerine göre bu süre belirlenebilir. Örneğin, ziyaret edeceğimiz hasta, insanlarla sohbet etmekten hoşlanmayan biri olabilir. Böyle bir durumda insanların hasta olan bu kişiyi ziyaret edip yanında oturması, sohbet etmesi o kişiyi ziyadesiyle yorar. Böyle bir hastaya sadece dua edip yanından ayrılmak daha faydalı olur. Mamafih hasta; sohbeti

10. Buhari, 1295, 3936; Müslim, 1628
11. 2/Bakara, 180

seven, kendisi ziyaret edildiğinde mutlu olan, sevdiği insanlarla vakit geçirmekten hoşnut olan bir kimse de olabilir. Böylesi bir durumda da eğer hastayı ziyaret etme gayemiz; hastanın faydalanması, teselli olması ve onu razı etmek ise bu kardeşimiz ile bolca vakit geçirebilir, ziyaretimizi uzun tutabiliriz. Bu adap ile ilgili dikkat edilmesi gereken husus, hasta hangi davranışımızla mutlu ve memnun oluyorsa sünnet olanın o olduğudur.

Bu durum hasta ziyaretinin kaç kere olması gerektiği ile ilgili mesele için de geçerlidir. Âlimlerimiz, hasta ziyaretinin kaç defa yapılması gerektiği hususunda bir kaide belirlemeye çalışmışlardır. Ancak bu konuda da "Hasta ziyareti bir kere yapılmalıdır.", "Hasta ziyareti üç kere yapılmalıdır." şeklinde kaide belirlemek doğru değildir.

Sünnet olan, ziyaret sayısının hastanın durumuna ve ihtiyacına göre değişiklik arz etmesidir. Allah Resûlü'nün bir defa ziyaret etmeyi yeterli gördüğü birçok hasta vardır. Bununla birlikte Sad b. Muaz yaralandığında onu daha fazla ziyaret edebilmek için mescidin yanına bir çadır yaptırmıştır. Öyleyse bu iki örnekten şu sonucu çıkarabiliriz: Allah Resûlü (sav) hastanın ihtiyacı hangisiyse ona göre davranmıştır. Sonuç olarak hasta ziyaretinin süresi ve bu ziyaretin kaç kere yapılması gerektiği hakkında sabit bir kaide yoktur. Bu husus, hastanın ihtiyacı ve beklentisine göre değişebilir. Ziyaret edilen hasta bizi pek tanımıyorsa ya da çok sık görüşmüyorsak bir defa ziyaret etmek yeterli olacaktır. Mamafih hasta, yakın arkadaşımız ya da bizi sevdiğini bildiğimiz biriyse onu sık sık ziyaret etmek daha efdal ve daha faziletli olan bir davranıştır.

4. Hastaya Dua Etme Adabı

Hasta ziyaretinin dördüncü adabı ise hasta ziyaretinde bulunan Müslim'in, ziyareti esnasında, hasta olan kişiye dua etmesidir. Allah Resûlü (sav) hasta ziyareti yaptığında mutlaka hastanın yanında onların duyacağı şekilde dua ederdi. Ebu Davud, Tirmizi ve Nesai'nin rivayet ettiği bir hadiste Peygamber'imiz şöyle buyurmuştur:

"Kim, henüz eceli gelmemiş bir hastayı ziyaret eder ve onun başucunda yedi kere 'Büyük arşın sahibi yüce Allah'tan sana şifa vermesini dilerim.' diye dua ederse, Allah o hastaya afiyet verir."[12]

Eceli gelmemiş ve ölüm döşeğinde olmayan hastaya yedi defa

"أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيَكَ"[13]

denildiğinde kişi hem dua etme vazifesini yerine getirmiş olur hem de bu, hasta için bir rukye olur.

Ebu Davud'un rivayet ettiği başka bir hadiste Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"Birisi bir hastayı ziyaret ettiği zaman şöyle desin: 'Allah'ım bu kuluna şifa ver; senin için bir düşmana zarar versin/bir düşmandan intikam alsın ya da senin için namaza gitsin.' "[14]

اللَّهُمَّ اشْفِ عَبْدَكَ يَنْكَأُ لَكَ عَدُوًّا، أَوْ يَمْشِي لَكَ

إِلَى صَلَاةٍ

Allah Resûlü'nün (sav) hadislerinde ehemmiyetine en fazla vurgu yapılan salih amel; Allah (cc) yolunda cihad etmek ve Allah için namaz kılmaktır. Bu son hadiste dikkat edilmesi gereken konu ise Allah Resûlü'nün; Müslim hasta olduğunda günlük aktivitelerini yerine getirebilmesi için dua etmek yerine, "Düşmana zarar versin ve senin için namaz kılsın." buyurmasıdır. Yani Allah Resûlü'nün (sav) bir Müslim'in hastalıktan kurtulmasını istemesi bile Allah'a kulluk ve dinine hizmet etmesi içindir. Allah Resûlü'nün kulluğun en zirvesinde olmasının hikmeti işte budur. Allah Resûlü her işi hem kendisi hem de müminler için Allah'a (cc) kulluk etmeye bağlamıştır. Bu da onun, Rabbinin rububiyetini ne kadar iyi anladığının göstergesidir.

Yine İmam Buhari'nin rivayet ettiği bir hadiste Peygamber'imiz (sav) şöyle buyurmuştur:

"Peygamber (sav) ziyaret etmek amacıyla bir hastanın yanına girdiği vakit, 'Geçmiş olsun. İnşallah (günahlardan) bir arınmadır.' derdi. Bir gün Peygamber (sav) ziyaretinde bulunmak üzere bedevi bir Arap'ın yanına girdi. Ona da 'Geçmiş olsun. İnşallah (günahlardan) bir arınmadır.' buyurdu."[15]

---

12. Ebu Davud, 3106; Tirmizi, 2083
13. Büyük arşın sahibi yüce Allah'tan sana şifa vermesini dilerim.
14. Ebu Davud, 3107; Ahmed, 6600
15. Buhari, 3616, 5656

Kulun bütün acziyetini hissettiği an, hasta olduğu andır. Allah da (cc) insanlar acziyetlerini hissettiklerinde onlara yardım eder, dualarına icabet eder. Bu nedenle mutlaka dua edilmesi gereken anlardan biri de hastalık anıdır.

لاَ بَأْسَ طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ

Buhari ve Müslim'de rivayet edilen başka bir hadiste Peygamber'imiz (sav) şöyle buyurmuştur:

"Peygamber (sav), bizden biri hastalandığı zaman sağ eliyle ona dokunur ve 'Ey insanların Rabbi olan Allah'ım! Bu ızdırabı gider. Şifayı veren sensin, şifa ver. Senden başka kimse şifa veremez. Hiç hastalık bırakmayacak bir şifa ver.' derdi."[16]

اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ أَذْهِبِ البَأْسَ، اشْفِهِ وَأَنْتَ الشَّافِي، لاَ شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ، شِفَاءً لاَ يُغَادِرُ سَقَمًا

Tüm bu dualara ek olarak, bir de yedi kat semadan inmiş olan Cibril'in (as) hasta duasını burada zikretmek faydalı olacaktır. Müslim'in rivayet ettiği bir hadiste şöyle geçer:

"Cibril, Peygamber'in (sav) yanına geldi ve 'Ey Muhammed, hastalandın mı?' dedi. Allah Resûlü, 'Evet' deyince bunun üzerine Cibril, 'Allah'ın adı ile seni, sana rahatsızlık veren her şeye karşı, her nefse karşı ve haset eden gözlere karşı tedavi ediyorum. Allah sana şifa versin. Allah'ın adı ile seni tedavi ediyorum.' dedi."[17]

بِاسْمِ اللهِ أَرْقِيكَ، مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ، مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنِ حَاسِدٍ، اللهُ يَشْفِيكَ بِاسْمِ اللهِ أَرْقِيكَ

Bahsi geçen duaların her biri, yapılabilecek dualardandır.

Peki, hasta ziyareti esnasında hastaya niçin dua edilmelidir, bunun hikmeti nedir?

a. Peygamber'imizin (sav) sünneti olduğu için bu amel yapılmalıdır.

b. İnsanların, acziyetlerini hissettikleri an, dualarına icabet edilen andır ve insan hasta olduğunda bütün acziyetini fark eder. Örneğin; "لا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ"[18] zikri, cennet hazinesidir[19] ve insanın, cennet hazinesinin manasını en iyi anladığı an, hasta olduğu andır. İnsan bedenindeki en küçük parçalardan biri olmasına rağmen basit bir diş ağrısı, kişinin tüm hayatını etkileyebiliyor. Bütün işlerini yapan, her işin altından kalkan, gücü kuvveti yerinde olan herhangi biri, bir diş ağrısıyla tamamıyla işlevsiz biri hâline gelebiliyor. Ya da kulağımızın içinde yer alan, dengemizi sağlayan ve oldukça küçük olan kulak içi kristallerimizdeki ufak bir yer değişikliği vücudun bütün dengesini allak bullak edebiliyor. İnsan, yürümek gibi gündelik bir faaliyet için gerek duyduğu dengeyi dahi tedarik edemez hâle geliyor. Bu sebeple kulun bütün acziyetini hissettiği an, hasta olduğu andır. Allah da (cc) insanlar acziyetlerini hissettiklerinde onlara yardım eder, dualarına icabet eder. Bu nedenle mutlaka dua edilmesi gereken anlardan biri de hastalık anıdır.

16. Buhari, 5743; Müslim, 2191

17. Müslim, 2186

18. Allah'tan (cc) başka hiçbir güç ve kuvvet sahibi yoktur.

19. Tirmizi, 3426

İktibas

"Davetçi, her şeyden önce, kendisine yönelen şüphelerin iftira ve yalan olduğunu ispat etmeye çalışmakla mükellef değildir. Aksi takdirde insanların hakta birleşmesi imkânsızdır. Bununla birlikte davetçi, meydana getirilen şüphelerin kasıtlı olduğunu ve gerçekle hiçbir ilişkisinin olmadığını delil ve örneklerle ortaya koyabilmelidir. Yalancıların iftiralarını haklı çıkarmamak için konuşmasında açık, kesin, tatlı ve nazik bir dil kullanmalıdır. Bunun davetçi açısından kolay olmayacağı şüphesizdir. Ancak başka bir yolun ve çarenin mevcudiyeti de söylenemez. Karşılaşacağı güçlük ve eziyetlerin mükâfatını Allah'tan (cc) bekleyen davetçi, sürdürdüğü faaliyetlerde Rabbinin kendisine yardımcı olacağına inanır. Dört bir tarafı şüphelerle sarılmış bulunan davetçi, şefkatli ve işinin ehli, bilgin bir doktor gibidir. Hastaların acı feryatları ve nefretleri böyle bir doktoru, görevini ifa etmekten soğutmaz. Onların çirkin hakaret ve hareketlerine bakıp tedavisini yapmaktan vazgeçmez. Çünkü o, bu çirkin davranışların, hastalığın verdiği acıdan meydana geldiğini iyi bilmektedir. Gerçek doktor, hastalığı ortadan kaldırmaya çalışan ve hiçbir zaman hastasından intikam almayı düşünmeyen doktordur. Sayısız şüphe istilasına maruz kalan peygamberlerin, muhataplarına karşı tutum ve davranışı davetçiler için şüpheyi kaldırmadaki en iyi örnek yoldur. "[1]

1. İslam Davetçilerine, Abdülkerim Zeydan, İkbal Yayınları, s.487

GÜÇLÜ MÜMİN KADERE TESLİM OLANDIR

Emre ACAR
emreacar@tevhiddergisi.org

Uçuruma doğru giden kör bir kişi görüyoruz, onu durduracak zamanımız yok ve sesimizi de duyuramıyoruz. Böyle bir durumda uzaktan taş atıp yaralayarak o kişiyi durdurmamız ona merhamet etmek midir? Yoksa zulmetmek midir? Elbette ki merhamet etmektir. İşte şu an insanların başına gelen imtihanlar da insanlığı ateşe giden yolda durdurmak için Allah'ın (cc) El-Hakîm ismiyle takdir ettiği kaderidir.

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

Değerli Kardeşim,

Bu ayki yazımızda da geçen ay olduğu gibi, rahmet damlalarından tefsiri geniş, sözü öz olan Resûlullah'ın hadis-i şerifini seninle beraber anlamaya devam ediyoruz. Rabbim bizleri hakka ve onunla amel etmeye muvaffak kılsın. Allahumme âmin.

Peygamber'imiz (sav) şöyle buyurur:

"Güçlü mümin, Allah katında zayıf müminden daha hayırlı ve daha sevimlidir. Bununla beraber her ikisinde de hayır vardır. Sana fayda veren şeyleri elde etmeye gayret et. Allah'tan yardım dile ve acizlik gösterme. Şayet başına bir iş gelirse sakın, 'Eğer şöyle yapsaydım, şöyle şöyle olurdu.' deme. Aksine 'Allah'ın takdiri; O dilediğini yapar.' de. Çünkü eğer (şöyle yapsaydım... demek) şeytanın vesvesesine kapı aralar."[1]

1. Müslim, 2664

Bir önceki yazımızda, Allah'tan (cc) yardım istemenin ve hayırda gayretli olmanın mümini güçlü kıldığından bahsettik. Bu yazımızda ise kader inancının mümini güçlü kılmasından bahsedeceğiz. Gayret bizden, başarı Allah'tandır.

Değerli Kardeşim,

Dünya hayatı imtihan yeridir. Allah (cc), kullarını denemek, karakterlerini ortaya çıkarmak için dünyayı yaratmıştır:

"Hanginizin daha güzel amel yaptığını denemek/ortaya çıkarmak için gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur."[2]

"Her yıl bir veya iki defa (Allah tarafından) imtihan edildiklerini, (Buna rağmen) tevbe etmeyip öğüt almadıklarını görmüyorlar mı?"[3]

"Her nefis ölümü tadacaktır. Biz, sizleri şer ve hayırla sınayarak deneriz. Ve bize döndürüleceksiniz."[4]

Bu imtihan kimi zaman mal kimi zaman can kimi zaman hastalık kimi zaman evlat kimi zaman açlık kimi zaman da korku gibi çeşitli noktalarda olabilir:

"Andolsun ki sizleri biraz korku, biraz açlık, mallardan, canlardan ve meyvelerden eksiltmekle imtihan edeceğiz. Sabredenleri müjdele!"[5]

İmtihanlar da dâhil var olmuş, olan ya da olacak olan her şey, öncesinde belirlenmiş bir kaderdir:

"... Allah'ın emri belirlenmiş bir kaderdir."[6]

Değerli Kardeşim,

Hayatımızın imtihanlarla geçeceğini, bu imtihanların Allah'ın (cc) dilemesi ile gerçekleşeceğini ve bunun da kaderin bir parçası olduğunu ayetlerle öğrenmiş olduk. Ancak öğrenmek tek başına yeterli değildir. Öğrenmek kadar, bu bilgiyle nasıl muamele edeceğimiz de önemlidir. İnsanlar kadere karşı iki sınıfa ayrılır: Bir grup ya kaderi direkt inkâr eder ya da kadere inandığını zannedip en ufak bir musibette kaderine ters düşer:

2. 11/Hûd, 7
3. 9/Tevbe, 126
4. 21/Enbiya, 35
5. 2/Bakara, 155
6. 33/Ahzâb, 38

"İnsanlardan öylesi vardır ki Allah'a kıyısından köşesinden (şüphe içinde, ayağı sağlam basmadan) kulluk eder. Şayet ona bir hayır erişirse onunla mutmain olur/sevinir. Ona bir fitne/imtihan erişirse yüz üstü çevrilir (eski hâline döner). Dünyayı da ahreti de kaybeder. İşte bu, apaçık bir hüsrandır."[7]

"İnsanlara bir rahmet tattırdığımızda, onunla sevinip (şımarırlar). Elleriyle (yapıp) takdim ettikleri nedeniyle başlarına bir musibet geldiğindeyse, hemen ümitsizliğe kapılırlar."[8]

Diğer grup ise imanına yakışır bir şekilde kaderine teslimiyet gösterir. Allah'tan geldiklerini ve tekrardan O'na (cc) döneceklerini bilirler. Hayatın, Allah'ın elinde olduğuna ve sadece onun takdir ettiğinin isabet edeceğine inanırlar. Bunlar mümin/Müslim olanlardır.

Diğer grup ise imanına yakışır bir şekilde kaderine teslimiyet gösterir. Allah'tan geldiklerini ve tekrardan O'na (cc) döneceklerini bilirler. Hayatın, Allah'ın elinde olduğuna ve sadece onun takdir ettiğinin isabet edeceğine inanırlar. Bunlar mümin/Müslim olanlardır:

"Onlar ki başlarına bir musibet geldiğinde: 'Şüphesiz ki biz Allah'a aitiz/Allah'tan geldik ve hiç şüphesiz yine O'na döneceğiz.' derler."[9]

Müslim hiçbir zaman kaderine "Keşke şöyle yapsaydım, o zaman böyle olmazdı!" diyerek yaklaşmaz. Zahirî sebeplere yapıştıktan sonra sonucu Allah'a bırakır. Sonuç istediği gibi olursa Rabbine hamd eder,

7. 22/Hac, 11
8. 30/Rûm, 36
9. 2/Bakara, 156

Kader, Allah'ın (cc) bilgisi dâhilinde gerçekleşir. Kâinatın içindeki her şey; ağaçtaki bir yaprağın kımıldaması, karıncanın ayağını hareket ettirmesi ve bir sineğin kanat çırpışı dahi Allah'ın bilgisi dâhilinde gerçekleşir.

istemediği ya da beklemediği bir şey başına gelirse sabır ve teslimiyet gösterir. Ancak asla şeytanın vehim ve vesveselerine kulak vermez:

"De ki: 'Allah'ın yazdığından/takdir ettiğinden başkası başımıza gelmez. O, bizim Mevla'mızdır. (Öyleyse) müminler, yalnızca Allah'a tevekkül etsinler.' "[10]

"Şayet başına bir iş gelirse sakın, 'Eğer şöyle yapsaydım, şöyle şöyle olurdu.' deme. Aksine 'Allah'ın takdiri; O dilediğini yapar.' de. Çünkü eğer (şöyle yapsaydım... demek) şeytanın vesvesesine kapı aralar."[11]

Değerli Kardeşim,

Kur'ân ve sünnetten öğrendik ki kaderde asıl olan teslimiyettir. Ancak kaderin işleyişi insana kapalı olduğu için birçok insan bu konuda mutmainliğe ulaşamamıştır. Bizler de bu duruma düşmemek adına "**Kadere nasıl teslimiyet gösterebiliriz?**" sorusunu izah etmeye çalışacağız.

10. 9/Tevbe, 51
11. Müslim, 2664

Kadere Nasıl Teslimiyet Gösterebiliriz?

• Kadere iman etmenin, iman esaslarından olduğuna inanarak

Öncelikle kadere inanmanın iman esaslarından olduğunu bilmeli ve inanmalıyız. Yani kadere Allah'ın (cc) istediği şekilde inanmamanın kişiyi iman üzere kılmayacağını kabul etmeliyiz. Aksi hâlde kadere teslimiyet göstermek mümkün değildir:

"Cibril, 'Bana imanı anlat.' dedi. Allah Resûlü dedi ki: 'İman; Allah'a, meleklerine, Kitaplarına, resûllerine, ahiret gününe, **hayrı ve şerri ile kadere inanmandır.**' "[12]

Allah (cc), kâinatın içindeki her şeyi bir kader ile yaratmıştır:

"Hiç şüphesiz biz, her şeyi bir kaderle yarattık."[13]

Bu kader Levh-i Mahfuz'da yer ve gök yaratılmadan elli bin yıl önce yazılmıştır:

"Allah, gökleri ve yeri yaratmadan elli bin yıl önce her şeyin kaderini (Levh-i Mahfuz'a) yazmıştır."[14]

• Kaderin, Allah'ın El-Alîm ve El-Hakîm isimlerinin bir tecellisi olduğunu görerek

Kader, Allah'ın (cc) bilgisi dâhilinde gerçekleşir. Kâinatın içindeki her şey; ağaçtaki bir yaprağın kımıldaması, karıncanın ayağını hareket ettirmesi ve bir sineğin kanat çırpışı dahi Allah'ın bilgisi dâhilinde gerçekleşir. Hakeza Rabbimiz, bizim için belirlediği kaderi de bir hikmete binaen takdir etmiştir:

"Allah'tan bir lütuf ve nimet olarak... (Zaten) Allah, (her şeyi bilen) Alîm, (hüküm ve hikmet sahibi olan) Hakîm'dir."[15]

"Allah ki; yedi göğü ve yerde de onun bir benzerini yarattı. Emir (Allah'ın kaza ve kaderi) bu ikisi arasında sürekli inip durur. (Bu,) Allah'ın her şeye kadîr olduğunu ve Allah'ın her şeyi ilmiyle kuşattığını bilmeniz içindir."[16]

12. Buhari, 50; Müslim, 8
13. 54/Kamer, 49
14. Müslim
15. 49/Hucurât, 8
16. 65/Talak, 12

Kaderin, Allah'ın El-Alîm ve El-Hakîm isimlerinin bir tecellisi olduğunu daha iyi anlayabilmek için bir örnek verelim:

Son dönemlerde yaşadığımız, bütün insanlığı ürküten, ne yapacaklarını bilmez hâle getiren Koronavirüs hastalığı, kaderdir, Rabbimizin takdiridir. Bu imtihanı başarı ile sonuçlandırabilmek ve kadere teslim olmak adına öncelikle, bu hastalığın Allah'ın ilmi dâhilinde gerçekleştiğini bilmeliyiz. Kullarına karşı merhametli olan Allah (cc), insanları zorda bırakan bu hastalığı El-Âlim ismi ile bilmektedir.

İkinci olarak, Rabbimizin bu hastalığı bir hikmete binaen yarattığına inanmalıyız. İnsanlar Allah'a karşı kulluğu terk ediyor, ekini ve nesli ifsat ediyor, Allah'a (haşa) kafa tutuyor ve bu yaptıklarından hiç pişmanlık duymadan zulümlerine devam ediyorlar. İnsanlığın ateşe doğru giden bu hâline karşı merhamet eden Allah (cc), hastalık ile imtihan ederek kendisine tekrardan kul olmaya yönelmeleri ve ölmeden önce tevbe etmeleri için onlara fırsat tanıyor. İşte bu, Allah'ın kuluna olan rahmetinin tecellisidir.

Uçuruma doğru giden kör bir kişi görüyoruz, onu durduracak zamanımız yok ve sesimizi de duyuramıyoruz. Böyle bir durumda uzaktan taş atıp yaralayarak o kişiyi durdurmamız ona merhamet etmek midir? Yoksa zulmetmek midir? Elbette ki merhamet etmektir. İşte şu an insanların başına gelen imtihanlar da insanlığı ateşe giden yolda durdurmak için Allah'ın (cc) El-Hakîm ismiyle takdir ettiği kaderidir.

Bu ve buna benzer imtihanlara Allah'ın El-Alîm ve El-Hakîm isimleriyle bakarsak kadere teslim olur ve böylece Rabbimizin rızasına ulaşmış oluruz. Aksi takdirde kadere öfkelenmek, "Eğer şöyle yapsaydım, şöyle şöyle olurdu." demek Allah'ı (cc) öfkelendirir. Kişinin inancını zayıflatır.

"Allah bir toplumu severse, onları imtihan eder. Kim (takdire) razı olursa ona (Allah'tan) rıza vardır. Kim de (takdire) öfkelenirse, ona (Allah'tan) öfke vardır."[17]

"Şayet başına bir iş gelirse sakın, 'Eğer şöyle yapsaydım, şöyle şöyle olurdu.' deme. Aksine 'Allah'ın takdiri; O dilediğini yapar.' de. Çünkü eğer (şöyle yapsaydım... demek) şeytanın vesvesesine kapı aralar."[18]

Rabbim bizlere merhametle muamele etsin. Bizleri kaldıramayacağımız imtihanlarla sınamasın. Bizleri kadere teslim olan kullarından eylesin. Allahumme âmin.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbine hamd etmektir.

Bir sonraki yazımızda görüşme ümidi ile...

17. Tirmizi

18. Müslim, 2664

CORONA: GÜÇLERİYLE İMTİHAN OLAN MİLLETLER!

- Seni tenzih ederim Rabbim! Gözle görülmeyen bir varlıkla, modern cahiliyenin kendisiyle övündüğü ne varsa ters yüz ettin. Ekonomi, eğitim, eğlence, spor, turizm... durdu!

- Seni tenzih ederim Rabbim! İnsanın, evrenin ve hızını alamayıp "tanrının" sırrını çözdüğünü iddia eden cahiliye; gözle görülmeyen bir varlık karşısında acziyet içinde, tıkandı!

- Seni tenzih ederim Rabbim! Modern cahiliyenin taktığı tüm sahte maskeleri, avuç içi kadar beyaz bir maskeyle düşürdün. (Me)deniyet havarileri birer barbar gibi rafları yağmalıyorlar!

- Seni tenzih ederim Rabbim! Modern cahiliyenin ulaşılmaz sanılan güç ve iktidarının ne kadar kırılgan olduğunu gösterdin. Göklerin ve yerin orduları şöyle dursun, tek bir virüsle ne hâle geldiler!

- Seni tenzih ederim Rabbim! Dünyaya gelişmişlik/ilericilik dersi veren Avrupa'nın; üç hafta içinde sağlık sistemi çöktü, aşağıladıkları Doğu'dan/Çin'den yardım almak zorunda kaldılar!

- Seni tenzih ederim Rabbim! Senin yardımını hak ettiğimiz takdirde, küfrü "ol" diyerek kahredeceğini bir daha gösterdin. Ki sen, kullarına sürekli ayet gösterirsin (40/13).

- Seni tenzih ederim Rabbim! Samiri, dokunulmaması gereken "bir" şeye dokundu, ömür boyu dokunulmamakla cezalandırıldı (20/96-97). Bugün dokunulmaması gereken "her şeye" dokundular/bozdular; birbirlerine dokunmamakla cezalandırıldılar.

- Seni tenzih ederim Rabbim! Bunca şirk, isyan ve zulme rağmen, insanları kendi hâline terk etmedin. Yine ve yeniden onları uyardın:

- "(Bunun üzerine) ayrı ayrı ayetler/mucizeler olan tufan, çekirge, (bit, pire, böcek vb.) haşerat, kurbağalar ve kan yolladık üzerlerine. Yine büyüklenip kibre kapıldılar ve suçlu günahkâr bir toplum oldular." (7/133)

Halis BAYANCUK

Annelerin ne de çoktu yükleri. Ev işi yetmezmiş gibi onların sırtındaydı çocukların eğitim işi. Yıllardır beceremiyordu, çünkü bu işin eri değildi o. Babanın vazifesiydi. Hanımına danışmadan devrettiği, gidişatı hiç sormadığı, sorun istemediği, hatta kaçtığı vazifesiydi. Şimdi eve dönünce mecburiyetten, devraldı baba, çocukların eğitimini.

HAYALLER GERÇEK OLSUN

Mahi
mahi@tevhiddergisi.org

Minicik bir virüs hayatı altüst etti. Sokaklar boşaldı, marketler boşaldı, korku senaryoları sebebiyle akıl zembereği boşaldı... İnsanlar bir çıkış arıyor. Bir umut, bir kurtuluş ve kurtarıcı. Belki bir aşı... Ya da sıcakların gelmesiyle dünyayı terk edip gideceğini umuyor virüsün.

Müminler ise tüm bu olanları sükûnet içinde, tevekkül ile izliyor. Sevgili Nebi'nin (sav) direktiflerine uyarak gerekeni yapıyorlar sadece. Korkmadan tedbir alıyorlar. Evlerindeler onlar da. Temizliğe dikkat ediyor, mümkün olduğunca kalabalık ortamdan kaçınıyorlar.

Toplumdaki telaş yok onlarda. Zira yaşanan bu sürecin bir imtihan olduğunun farkındalar.

Bu imtihanın, günahları nedeniyle olduğunu düşünerek çokça tevbe istiğfar ediyorlar. Ne sıcak ne aşı ne abartılı tedbirler... Allah'ın (cc) "Ol!" demesiyle hayatın normale döneceğini biliyorlar. Ve Rabbimizi razı edecek, "Ol!" dedirtecek salih amelleri işlemekle meşguller onlar.

"Evlerindeler müminler. Evlerini tıpkı Musa'nın kavmi gibi kıblegâh ediniyorlar."[1]

Namazlarını cemaatle kılıyorlar. Babanın refakatinde kılınan namazın

1. 10/Yûnus, 87

Geceyi ihya etmeye başlıyorlar. Allah'ın (cc) rahmetini kazanmak için eşlerini de sevgiyle uyandırıp dâhil ediyorlar bu kervana.
Ramazan da yakın ya, hazırlık olsun diye arttırıyorlar Kur'ân okumalarını. Tıpkı Nebi gibi... Geceleri... Tertil üzere... Tesiri daha çok olsun diye...

ardından topluca dua ediyor, Allah'tan (cc) bağışlanma diliyorlar. Küçük bir cemaat olsalar da bir arada olmanın; babalarının etrafında halka kurup onun gündeme dair, namaza dair, duaya dair, Allah'ın kudretine dair anlattıklarını dinlemenin mutluluğunu yaşıyorlar. Ve bir ders alıyor, bir ibrete şahit oluyor, en önemlisi de ailecek geçirilen çok özel anlar yaşıyorlar.

Güven veriyor babaların sesi evin çocuklarına. Aralarındaki buz dağı eriyor hızla. Virüs başka evlerde gerginliğe sebep olsa da müminlerin evinde dirilişin vesilesi oluyor aslında.

Evlerindeler müminler. Evlerini medreseye çeviriyorlar.

Annelerin ne de çoktu yükleri. Ev işi yetmezmiş gibi onların sırtındaydı çocukların eğitim işi. Yıllardır beceremiyordu, çünkü bu işin eri değildi o. Babanın vazifesiydi. Hanımına danışmadan devrettiği, gidişatı hiç sormadığı, sorun istemediği, hatta kaçtığı vazifesiydi. Şimdi eve dönünce mecburiyetten, devraldı baba, çocukların eğitimini. Kur'ân'ı o talim ettiriyor, hatalarda çok da şefkatli davranıyor. Beşerî ilimlerde de çocukların yanında. Dersler olur da teneffüs olmaz mı? Babalar ve çocuklar şimdi oyunda.

Oyun deyip geçmeyin sakın. Hayatı öğretir oyunlar. Yenilgiyi, başarıyı, sıra beklemeyi, üreticiliği, yardımlaşmayı, uyumu, beraber hareket edebilmeyi, ani karar almayı, doğruluğu oyun sayesinde öğreniyor çocuklar. Babalar bunun bilincinde oynuyor oyunu yavrularıyla. Neşe doluyor ev. İyiki evdeler!

Evlerindeler müminler. İşlerini evden hallediyorlar.

Bu arada hanımlarının ne de çok yorulduğunu fark ediyorlar. Hanımları sabahları kahvaltı hazırlıyor, ardından mutfağı topluyor; evi düzenliyor, süpürüyor; çamaşırları yıkıyor, ipe seriyor, kuruyanları ütüleyip yerleştiriyor; acıkan ufaklılara atıştırmalık hazırlıyor; ikinci kez dağılan evi topluyor; akşam yemeği hazırlıklarına girişiyor... Saymaya devam edecek olsak liste uzar gider... Evlerindeler müminler, ama evin sorumluluklarını paylaşmaya başlıyorlar. Eşlerinin yükünü hafifletiyorlar.

Evlerindeler müminler. Çok yorulmadıkları için bahaneleri kalmıyor artık gece namazına.

Geceyi ihya etmeye başlıyorlar. Allah'ın (cc) rahmetini kazanmak için eşlerini de sevgiyle uyandırıp dâhil ediyorlar bu kervana. Ramazan da yakın ya, hazırlık olsun diye arttırıyorlar Kur'ân okumalarını. Tıpkı Nebi gibi... Geceleri... Tertil üzere... Tesiri daha çok olsun diye...

Evlerindeler müminler. "Bu son birlikteliğimiz olabilir!" diye düşünüp en güzel, en bereketli vakitlerini aileleri ile geçirmekteler.

Ne? Hayal mi kuruyorum?

Ağzın içindeki esas şef dildir. Lokmaların hareketini, boyutunu, hangi dişler ile parçalanacağını yöneten; o lokmanın uygun boyuta küçültülüp yutmaya uygun hâle getirilip getirilmediğini kontrol eden ve yutma işlemini gerçekleştiren esas şef. Hatta dil, ağza alınan herhangi bir maddenin dahi tüm denetimini sağlar.

SİNDİRİM SİSTEMİ: AĞIZ-DİL-DİŞ

Dr. Gözde TERCÜMAN
gozdetercuman@tevhiddergisi.org

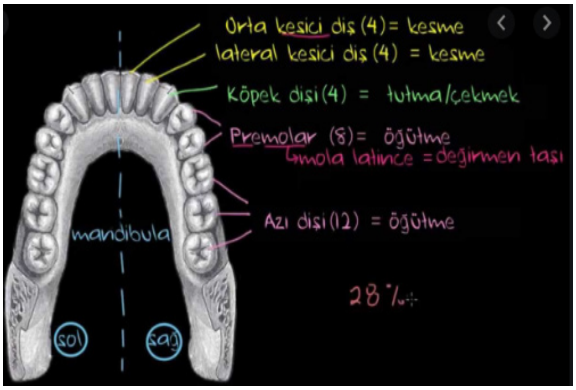
Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

Bu yazımızda Allah'ın (cc) her şeyi kuşatmış olan El-Alîm sıfatı ile bizlere öğrettiği bazı bilgileri -belki de sadece bir damlasını- açıklamaya çalışacağız. Her şeye güç yetiren Allah'ın izni ile vücut sistemlerinin bir parçası olan sindirim sisteminin ilk adımını, yani ağız, dil ve diş bölgesini ele alırken diş sağlığına ve sesin nasıl oluştuğuna da değineceğiz.

Şunu belirtmek isterim ki bir sistemi anlatmaya başladığımızda sadece o sistemi anlatıp konuyu kapatmamız mümkün olmayacaktır. Konu içerisinde başka sistemler ve birbiri ile bağlantılı olan bölümleri de anlatmaya çalışacağız. Esas olarak insan vücudu bir bütündür, tıp ilmi kolaylaştırmak amacıyla bölümlere ayırır. Ancak bu ayrım kesinlikle sınırları keskin bir şekilde belirlenmiş bir ayrım değildir. Bu sebeple bir organı anlatırken onun diğer görevlerine ve başka sistemlerle ilgili olan özelliklerine de değinebiliriz.

Ağzımıza aldığımız besinin dil ve dişlerimizle buluşmasıyla sindirim başlamış olur ve sindirim sitemi devreye girer. Dişlerimiz; besini karşılar, böler, parçalar, küçültür ve kendi ağız yapımıza uygun bir boyuta getirir.

Dört çeşit diş vardır. İkisi altta, ikisi de üstte olup en önde bulunan ön

kesici dişler lokmayı (besin parçasını) bütünden ayırır. Ön kesici dişlerin sağ ve sol yanlarında bulunan dişler de yan kesici dişlerdir ve ön kesici dişlere yardım eder. Yan kesici dişlerin yanında bulunan ve köpek dişleri olarak bilinen dişler ise delme-tutma-çekme işlevini yapar. Şekil olarak da diğerlerinden biraz daha uzun ve sivri bir yapıya sahiptir. Arkalarda bulunan ve yassı olup yüzeyi geniş olan diğer dişler de küçük ve büyük azı dişleridir. Bu dişler ise lokmayı ezme işlemi yapar. Lokma, üstteki azı dişleri ile alttaki azı dişleri arasına dil ile oturtulur; dudakların kapanması ve yanaklarda bulunan, çiğneme kası olarak da bilinen bukkal kası sayesinde lokma dışa kaçamaz ve dil de bu besin parçasının dişlerin arasından ağız içerisine düşmesini engeller. Böylece lokma dört taraftan sıkıştırılmış olur ve alt-üst azı dişlerinin kapanması ile de lokma ezilir.

Bu ezme parçalama işlemleri esnasında, girintili çıkıntılı olan dişlerin arasında her zaman besin maddeleri kalır. Eğer bu besin maddeleri temizlenmez ve dişlerin arasında kalırsa yiyecek parçaları ile gelen mikroorganizmalar bu maddeleri sindirir (yer). Bu sindirim esnasında bir asit sıvısı ile birlikte kötü bir koku açığa çıkar. Açığa çıkan asitli sıvı; dişin en üst tabakası, vücudun en sağlam dokusu, kemikten bile sert ve kalkan gibi koruyucu olan mine tabakasını eritir; çünkü bu tabaka %96 oranında inorganik madde dediğimiz kalsiyumdan oluşur ve kalsiyum asitli ortamda erir. Bu da diş minesinin erimesi demektir. Kalkanda deliklerin açılması misali, eriyen diş minesinin koruma fonksiyonu zayıflar ve dışarıdan yediğimiz besinler ile gelen zararlı mikroorganizmalardan dişi koruyamaz, bu mikroorganizmalar ise o deliklere yerleşerek dişlerin içine girmek için yer bulmuş olur. Diş çürümesi de işte bu şekilde oluşur. Dişler üç tabakadan oluşur:

Mine tabakası: En üstte yer alan, dişin alt kısımlarını koruyan ve dışarıdan görünen beyaz kısımdır. En güçlü tabakadır ve kalkan görevi görür.

Dentin Tabakası: Ortada yer alan, dişlerin beslenmesini sağlayan dokuyu ve dişleri yenileyen hücreleri içeren tabakadır.

Pulpa Tabakası: En içte yer alan, damar ve sinirleri barındıran tabakadır.

Diş çürükleri başlarda ağrı yapmaz. Çünkü diş çürüğü henüz mine ve dentin tabakasındadır. Ancak çürük ilerleyerek pulpa tabakasına, yani sinirlere ulaşmışsa ciddi bir ağrı yapar. Mine ve dentin tabakasında olan ve henüz pulpa tabakasına inmemiş çürüklerin kişinin kendisi tarafından saptanması mümkün değildir, ağrı gibi bir belirtisi olmadığı için kişi bütün dişlerini sağlam zanneder. Bu sebeple altı ayda bir diş hekimi kontrolü önerilmektedir.

Bunun yanı sıra dişlerimizi korumak için her yemekten sonra orada besin artıkları kalmaması adına diş fırçalama, diş fırçalanamıyorsa su ile ağzın iyice çalkalanması önerilir (suyu tükürmek şart değildir, ağızda çalkalanıp yutulması da aynı işlevi görür). Böylece o besin artıkları uzaklaştırılır.

Bunun yanı sıra şeker olarak bildiğimiz glukozun fazla olduğu besinler bu mikroorganizmaların en sevdiği besin çeşididir ve bu tip besinleri yediğimizde onların daha çabuk doymasını sağlamış ve orada kalmasını kolaylaştırmış oluruz. Çocuklara şeker ve çikolata konusunda "Yeme, dişlerin çürür!" denmesinin sebebi budur. Bununla birlikte çocuğa böyle bir sınır koymak pek insaflıca değildir. Şeker ve çikolata sonrası diş fırçalama veya hiç değilse ağzı bol su ile birkaç kere çalkalama alışkanlığı kazandırılabilir. Çocukları böyle engellemeye çalışan anne babalara, yedikleri pasta, börek, ekmek gibi hamur işi gıdaların da şeker ve çikolata ile aynı grupta olduğu ve şeker-karbonhidrat-glukoz içerdiği hatırlatılmalıdır. Bu sebeple sevgili anne babalarımızın daha anlayışlı olmalarını, kendilerinin bırakamadığı ekmeği ya da hamur işlerini düşünerek, çocuklarına "Şeker yeme, dişlerin çürür!" şeklinde yaklaşmamalarını temenni ediyoruz. Çocuklarımız, bizlerin örnek olamayıp yal-

Bir öneri de %96'sı kalsiyumdan oluşan ve dişin en güçlü tabakası olan mine tabakasını korumak için vücuda düzenli bir şekilde kalsiyum almaktır. İlaç alarak vücudumuza kalsiyum takviyesi yapmayı önermiyorum. Günde 2 kâse yoğurt ve bir bardak süt vücudun bütün kalsiyum ihtiyacını -Allah'ın (cc) izni ile- karşılayacaktır.

nızca ağzımız ile koyduğumuz kurallara uyamazlar. Fıtratları aynalama yöntemiyle öğrenmeye programlıdır.[1]

Bu hususta sunabileceğimiz başka bir öneri de %96'sı kalsiyumdan oluşan ve dişin en güçlü tabakası olan mine tabakasını korumak için vücuda düzenli bir şekilde kalsiyum almaktır. İlaç alarak vücudumuza kalsiyum takviyesi yapmayı önermiyorum. Günde 2 kâse yoğurt ve bir bardak süt vücudun bütün kalsiyum ihtiyacını -Allah'ın (cc) izni ile- karşılayacaktır.

Asıl konumuza dönecek olursak ağzın içindeki esas şef dildir. Lokmaların hareketini, boyutunu, hangi dişler ile parçalanacağını yöneten; o lokmanın uygun boyuta küçültülüp yutmaya uygun hâle getirilip getirilmediğini kontrol eden ve yutma işlemini gerçekleştiren esas şef. Hatta dil, ağza alınan herhangi bir maddenin dahi tüm denetimini sağlar. Örneğin, dişlerinizi fırçalarken dil, hem fırçanın dişlere ne şekilde ve ne kadar temas edeceğini ayarlar hem de fırçayı ağzınızda hareket ettireceğiniz yöne yönlendirir. Hâlbuki o diş fırçasını eliniz tutuyordur, ancak dilin kontrolü olmadan o eylem gerçekleşemez. Aslında dil yoğun bir çizgili kas tabakasıdır, yani kendi içinde bir sürü kas tabakası barındırır ve bu tabakaların tamamı kendi isteğimizle hareket ettirebildiğimiz çizgili kaslardan oluşur. Kişinin her istediğinde dilini istediği yöne ve istediği şekilde hareket ettirebilmesinin sebebi budur. Diğer kas grupları ise düz kaslar ve kalp kasıdır, ki bu kas grupları istemli hareket dışında otomatik olarak kasılan ve kendilerine göre bir çalışma düzeni olan kaslardır. Belli durumlar meydana geldiğinde kasılmaları hızlanır, belli durumlarda ise yavaşlar. Örneğin, kişi istediği vakit kalbinin hızlı atmasını sağlayamaz veya yavaşlatıp durduramaz.[2] Kalp ritim bozuklukları[3] yaşandığında kişi kendisi bu duruma müdahale edemez; çarpıntısını, kalbinin anormal şekil ve düzende kasılmasını normale çeviremez. Ya geçmesini bekler ya da tıbbi destek almak durumundadır. Başka bir örnek verecek olursak, sindirim sisteminin ilerleyen kısımlarında bahsedeceğimiz bağırsakların ve benzeri organların sahip olduğu kaslar, düz kaslardır ve kişi ishal olması[4] hâlinde kolunu bacağını oynattığında yaptığı gibi veya kendi karnını kasarak bağırsak kaslarına müdahale edemez ve ishalini durduramaz ya da kendisini ishal yapamaz.

Bu durum Allah'ın (cc) bir lütfudur ve bizlere merhametidir. Çünkü her kas kendi kontrolümüzde olsaydı, bazıları istemsiz çalışmasaydı; kişi gece uyuduğunda bilinci kapandığı için kalbine ve akciğerlerine söz geçiremez, kalbine "çalış", akciğer çevresindeki göğüs kaslarına "nefes al" emrini veremezdi. Ya da günlük koşuşturma anında her bir dakika içinde 60-100

1. Bu konuyu başka bir yazıda açıklamayı düşünüyorum inşallah

2. Bunu yaptığını iddia eden bazı Uzak Doğu insanları vardır; ancak bu doğru değildir. İnsanlar kalp kaslarını; kollarını ya da dillerini hareket ettirebildikleri gibi kalplerini hareket ettiremezler. Emosyonel durumlarda, yani kişinin duygu durumu değiştiğinde kalp hareketleri de değişir; hızlanır veya yavaşlar. Bu insanlar da daha önce yaşayıp korku, heyecan, acı vb. duyguları hissettikleri duygusal bir anına yoğunlaşarak suni bir emosyonel durum oluşturmaya çalışırlar. Bu şekilde oluşan kalp hızının artması ya da azalması durumunu da kalp kaslarını diledikleri gibi hareket ettirebilme yetisi olarak ifade ederler. Oysa bu tip durumlarda da kişi kalbini yönlendirmiş olmaz, kalp hormonal kontrol altındadır.

3. Halk dilinde çarpıntı olarak ifade edilen, kalbin kasılma düzeninin bozulması durumudur.

4. Bağırsakların, içindeki gıdaları tam anlamı ile ememesi, gıdaların suyunu çekememesi ve bağırsakların hızlanması sonucu oluşan bir hastalıktır.

defa kalbine "kasıl" emri vermeyi unuturdu. Göğüs kaslarına her bir dakikada 12-18 kere "nefes al" demeyi ihmal ederdi... Her şeyi yerli yerinde yaratan Rabbimize hamd olsun.

Dilimiz, yukarıda belirttiğimiz gibi tamamen kendi kontrolümüzde olan birçok kas tabakasından oluşmaktadır ve başka kaslar ile de ağzın ve boğazın diğer bölgelerine bağlanır. Örneğin, bazı insanların travma anında veya ciddi bilinç kaybı yaşadığı zamanlarda dilinin geriye kaçtığını ve soluk borusuna giden hava akımını engelleyerek kişinin boğularak ölmesine sebep olduğunu duymuşsunuzdur. Buna rağmen hiç kimse uykusunda dilinin arkaya kaçmasından ve boğularak ölmekten korkmaz... Çünkü El-Mukît ve El-Latîf olan Allah (cc) ağzın içinde, dili ağzın bazı özel kısımlarına bağlayan bir kas grubu yaratmıştır ve bu kas grubunun tek görevi dilin geriye kaçmasını engellemektir. Bunun yanında herkesin bildiği gibi dil, konuşma işlevinden sorumlu olan organların en başında gelir ve konuşmanın bölümlerinden olan artikülasyonda (ses çıkarma işlevi) esas görevi görür. Ses iki bölümden oluşur. İlk bölüm, sonasyon, yani ses oluşturma bölümüdür. Sonasyonun esas organı gırtlaktaki ses telleridir. İkinci bölüm ise artikülasyon, yani ses çıkarma bölümüdür.

Ses; akciğerden nefes vererek gelen havanın iki adet ses teli (vokal kord) arasından geçerken oluşturduğu titreşim ile meydana gelir (sonasyon aşaması). Sonrasında oluşturulan ses; boğaz (farenks), dil, dişler ve dudağa iletilerek ses çıkartılması sağlanır (artikülasyon aşaması).

Konuşma kısmı nefesin dışarı verilmesi sırasında oluştuğu için kişi nefes alırken konuşamaz. Bazı acayip sesler çıkartabilir, ki çoğu zaman o da çıkmaz. (Bunu deneyebilirsiniz.)

İnsanın konuşması ve iletişim kurabilmesi, Allah'ın çokça şükür gerektiren bir nimetidir. Gırtlak kanseri olan kişilerin kanser dokusu ameliyatla alınması gerektiğinde, boğazına akciğerlerine giden bir delik açılır ve nefes alıp vermesi oradan sağlanır. Konuşmayı sağlayan ve sesi oluşturan bölüm de ameliyatla alındığı için kişinin eskisi gibi konuşması mümkün değildir. Bu hastalara, havayı yutma ve yutarak yemek borusu ile mideye gönderilen havayı geğirme yöntemi ile dışarı çıkartma şeklinde gerçekleşen konuşma yöntemi öğretilir. Bu yöntemin işe yaramasının nedeni gırtlağın hemen arkasında birbirleri ile bağlantılı olan yemek borusunun bulunmasıdır. Kişi daha önceden yutmuş olduğu havayı geğirirken ses tellerine çarptırır ve ses tellerinin titremesini sağlayarak bir ses oluşturur. Bu ses hiçbir zaman Allah'ın (cc) ilk verdiği ses gibi olmaz, ama kişiyi iletişime açık hâle getirir. Geğirmek toplumda pek hoş karşılanmasa da aslında Allah'ın bir nimeti ve bir lütfudur. Konuşma organı zarara uğramış, ameliyatla alınmış veya herhangi hastalıktan ötürü kullanılamaz hâle gelmiş kişiler için geğirme eylemi ile konuşmak büyük bir nimettir.

Kişi yutkunurken bir kapak (epiglot), gırtlağın bitimindeki soluk borusunu kapatır ve kişinin yediği besinlerin soluk borusuna kaçıp kişiyi boğmasını engeller. Yani birbiri ile bağlantılı, yan yana olan ve bir kapakçık ile ayrılan iki boru vardır: soluk borusu ve yemek borusu. Ancak kişi yemek yeme esnasında bir yandan da konuşmaya çalışırsa konuşma esnasında bu kapak açılır ve o sırada yediği yemek soluk borusuna kaçabilir. Ağzında bir şey varken kişinin konuşmaması hem güzel bir edeptir hem de kendi sağlığı için faydalıdır.

Yutma eylemi, yemek borusu ve mideden bahsedeceğim bir sonraki yazımızda görüşme ümidi ile...

BI MANE Û BI ŞERT Û BI BERGEHA WÊ VE LÂÎLAHEÎLLALLÂH TAYBETÎYÊN TAXUT

Osman SADIKOĞLU

Artêşa (Ordîya) yekemîn, ew kesên ku îman bi Allah -azze we celle- anîne û di rêya wî de cihadê dikin in. Artêşa duyemîn jî, kafirên ku di rêya taxût de şer dikin in. Ji xeynî van her du artêşan pê ve tu ordî tunin. Artêşa sisêyan tune. An artêşa Allah -azze we celle-, an ji artêşa taxût heye.

Beşa (10.) Dehemîn

c.) Taybetîya Taxût A Sêyemîn Û Îzahata Wî:

Ew Rêyên Ku Têkoşîna Tê De Ne Ji Bo Allah In û Artêşên Di Wê Rêyê De Hatîne Sazkirin.

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُٓوا اَوْلِيَٓاءَ الشَّيْطَانِۚ اِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًاۚ

"Ew ên ku îman anîne di rêya Allah de şer dikin û yên kafir jî di rêya taxût de şer dikin. Nexwe li hemberî dostên şeytan şer bikin; bêguman kemîn û hîleyên şeytan qels e."[1]

Allah -azze we celle- di vê ayetê de behsa du rêya û yên ku di wan rêyan de şervan in dike.

Artêşa (Ordîya) yekemîn, ew kesên ku îman bi Allah -azze we celle- anîne û di rêya wî de cihadê dikin in.

1. Nîsa: 76

Artêşa duyemîn jî, kafirên ku di rêya taxût de şer dikin in. Ji xeynî van her du artêşan pê de tu artêş tunin. Artêşa sisêyan tune. An artêşa Allah -azze we celle-, an ji artêşa taxût heye. Ji taybetîyên taxût yek jî ev e. Her artêşa li dij îslâm û ûmmeta îslâmê hatibe sazkirin û civandin ew artêşa taxûtî ye û leşkerên wî ordîyê jî/wî artêşê jî kafir in.

Artêşa duyemîn jî, kafirên ku di rêya taxût de şer dikin in. Ji xeynî van her du artêşan pê de tu artêş tunin. Artêşa sisêyan tune. An artêşa Allah -azze we celle-, an ji artêşa taxût heye. Ji taybetîyên taxût yek jî ev e. Her artêşa li dij îslâm û ûmmeta îslâmê hatibe sazkirin û civandin ew artêşa taxûtî ye û leşkerên wî ordîyê jî/wî artêşê jî kafir in.

Ev, ji sûnnetullah e. Yanê qanûnên Rabbanî ye. Di sûnnetullahê de tu guherîn tune. Li alîyekî artêşa Allah -azze we celle- ku ev artêş ji kesên muwahhîd pêkhatî ne. Li alîyê din jî artêşa li dijî wan, artêşa ji wan kesên ku evdên fikr û ramanên pûç û betal in.

Êrê, kesê ku bixwaze bibe ji muwahhîdan, divê artêşa taxûta red bike. Divê bi biryardarî/bi qerardarî red bike da ku ji şertên îmanê a 'Înkarkirina taxût' pêk bîne. Çawa ku înkarkirina taxût şertê îmanê a yekemîn e, tekfîr kirin û dûr ketina ji artêşa şeytan jî ji bo înkara taxûtan şerta yekemîn e.

Ji wan artêşên ku meşruîyeta wê ne spartîyê Allah'e -azze we celle- yek jî artêşa Fîrawn e.

Em ê li artêşa Firewn ku ew di dirokê de taxûtekî bi tescîl e binêrin û ji şerîeta îslamê hin mîsalan bidin.

Firewn, bi delâleta Qur'anê taxûtekî bi tescil e.

اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰى

"Here cem Firewn, Lewre ew (pir) ser xwe ve çûye (tuxyan kiriye)."[2]

Firewn, weke taxûtên vê zemanê însanan jar û qels hiştîbû û kî dixwest dida kuştîn an jî winda dikir. Artêşên xwe jî ji qels û hêjaran saz kiribû. Ev artêş ji bo armanca Firewn timûdaim di nav şer û ceng de bûn.

اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْاَرْضِ وَجَعَلَ اَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَٓائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ اَبْنَٓاءَهُمْ وَيَسْتَحْـيٖ نِسَٓاءَهُمْۜ اِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدٖينَ

"Bêguman Firewn li ser rûyê erdê di ser xwe ve çûye û xelqên wê ji hevdu kiribû parçe parçe. Komeki ji wan zeîf dihişt, kurên wan dikuşt û qizên wan sax dihişt. Lewre ew ji mûfsidan bû."[3]

Allah -azze we celle-, dema ku Firewn û leşkerên wî zikir dike wan ji hevdu naveqetîne. Wî û leşkerên di nav artêşa wî de wek hevdu û di yek şikevîkekî de dinirxîne.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ

"Û em divên wan li ser rûyê erdê hakîm (muqtedîr) bikin û em tiştên ku Firewn û Hâmân û leşkerên wan xwe jê diparastin, nîşanî wan bidin."[4]

وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ اِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ

"Firewn û leşkere wî li ser rûyê erdê bi neheqî

2. Ta-ha: 24

3. Qasas: 04

4. Qasas: 06

dixwestin ku quretîyê bikin û ji wan we ye ku ew ê li me ne vegerin."[5]

إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ

"... Bêguman Firewn, Haman û leşkerên wan di rêya şaş de bûn."[6]

Li van her sê ayeta bi baldarî bê nêrîn wê netîceyeke wiha derkeve:

Allah -azze we celle- Firewn û leşkerên wî ji hevdu neveqetandiye. Lê ya rast, leşkerên di artêşa Firewn de, ew bixwe ji wê civakê bûn ku Firewn li wan zordariyê dikir û wan parî dikir. Firewn û leşkerên wî çawa di hûkmê dinyayê de ji hevdu ne veqetiyane, dê li ezabê axîretê de jî hevpar bin û bi hev re bin.

فَاَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

الظَّالِمِينَ

"Me jî ew û leşkerên wî girtin û me wan werkire behrê. De binêre encam û aqubeta zaliman ka çawa bûye!"[7]

Ew û leşkerên wî li dinyayê lanetî ne û li axîretê jî, ji ehlê ezaba bêdawî ne.

وَجَعَلْنَاهُمْ اَئِمَّةً يَدْعُونَ اِلَى النَّارِۚ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ لَا يُنْصَرُونَ

وَاَتْبَعْنَاهُمْ فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةًۚ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ

"Me ew kirin serokên (ku însanan) gazî bal agir ve dikin. Roja qiyametê wê arikarî li wan neyê kirin. Me li vê dinyayê lanet li pey wan xist. Roja qiyametê jî ew ji lanetîyan in."[8]

5. Qasas: 39
6. Qasas: 08
7. Qasas: 40
8. Qasas: 41,42

Herê, çawa di van ayetên li jorê derbas bûn tê ditin ku Allah -azze we celle- wî Firewnê zalim û zordar digel leşkerên wî re bi yek qelemekî ji ser rûyê erdê tune kir. Hetanî di her merhaleya helak û ezabê de leşkerên wî jî pê re ne. Me di serê mijarê de jî diyar kiribû. Ew artêşên ku li derveyê rêya Allah -azze we celle- in, Allah -azze we celle- wan artêşa bi navê "Artêşên Taxût" binav dike. Yên ku wan artêşên taxûta red nakin şertê daxilbûna îslamê (ku înkarkirina taxût jî yek ji wan e) pêk neanîne. Eşkere bû ku di vê mijarê de pirsgirêkên wan ên herî giring hene. Me diyar kiribû ku mirovên ketibin nav artêşa taxût de, tu carî wê nikaribin taxût înkar bikin.

Em ê niha hin mînakên ku di dewra Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm- de qewimî ne teqdîm bikin.

اِنَّ الَّذِينَ تَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمٖٓي اَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْۜ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْاَرْضِۜ قَالُٓوا اَلَمْ تَكُنْ اَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَاۜ فَاُو۬لٰٓئِكَ مَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ وَسَٓاءَتْ مَصٖيرًا

"Dema ku melaîket cânê wan distînin ji wan ên ku zilm li nefsa xwe dikirin re dibêjin: 'Hûn di çi karî de bûn? Dibêjin: 'Em li ser rûyê erdê belengaz û bêçare bûn.' Melaîket dibêjin: "Ma qey erdê Allah ne fireh bû ku we tê de hîcret bikira?" Ev ên ha cihê wan cehennem e; vegera wê derê çi tiştekî xerab e!"[9]

Di beşa tefsîrê de ya Sehîha xwe de Îmam Buxarî der barê vê ayetê de wek daxuyanîyek ji Ibn-î Abbas -radiyallahanh- evana neqil dike:

"Komek ji kesên muslim di nav muşrîkan de, bi wan re bûn. Jimar û reşaşîya muşrîkan zêde dikirin. Carcara tîrên mucahîdên ordîya îslamê li wan îsabet dikir an jî serê wan dihat pekandîn û bi vê awayê dihatin kuştin. Li ser van bûyeran Allah -azze we celle- vê ayetê nazil kir."

Ibn-î Ebî Hatim, ji Ibn-î Abbas wisan riwayet dike:

"Evana, komek bûn ku li Mekkeyê bibûn muslîm, lê muslîmtîya xwe vedişartin. Muşrîkan di herba Bedrê de wan jî bixwe re derxistin herbê. Hin ji wana di şer

9. Nîsa: 97

> Li îndallah, ji artêşa ku di rêya Allah -azze we celle- de ne pê ve artêşên din artêşên taxûtî ne û serok û fermandarên wan artêşan jî Firewnê vê dewrê ne.

de hatin kuştin. Muslîman gotin: "Ev ên ha havalên me bûn. Ji bo şer bi zorê derxistî bûn û hatin kuştin. piştre ji bo wan ji Allah -azze we celle- hêviya efukirina wan kirin. Li ser vê bûyerê ev ayet nazil bû."[10]

Wek sebebê nizûla ayetê hin rîwayetên cuda jî tên zikirkirin. Le belê di ekseriyeta rîwayetan de ev bûyer heye. Ew kesên ku ji Mekkeyê hîcret nekirin û ji teref muşrîkan ve ji bo şerê bi muslîman bi zorê hatin derxistin, roja qiyametê dema hisabê ev amel ku ji wan bê pirsîn wê bibêjin 'em li ser rûyê erdê bêçare bûn.' Lê belê Allah -azze we celle- vê uzra wan qet qebûl nake û diyarî me kiriye ku, ew ehlê cehennemê ne.

Di vê bûyerê de ya balkêş ev e: Ev mirov piştî muslîm bûn digel fersenda wan hebû jî dîsa hîcret nekiribûn û li Mekkeyê mabûn.

Paşê jî, muşrîkan wan bi zorê tevlî artêşa xwe kiribûn. Lê, hê ku fersend û imkanên wan ji bo hîcret kirinê hebû digel vê yekê li Mekkeyê mabun û bi vê amelê destê xwe hatin cezakirin. Ew uzra ku beyan kiribûn jî bi kêrî wan nehat.

Di ayeta ku di pey vê de tê (Nîsa-98) de Allah -azze we celle- wan kesên ku fersend û îmkanê nebînin ji vê aqûbetê dûr xistiye û istisna kiriye. Ew ên ha zarok û pîrek û kesên bêçar û belengaz in. Xuya dibe ku di vê mijarê de ew ên ku gunehkar in, yên xwedî îmkan in.

Îmam Buxarî di "Kîtabu'l Mexazî" ya Sehîha xwe de der heqê qiseya Bedrê de vê rîwayetê neqil dike:

"Hin mirovên Ensarî ji Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm- re gotin:

"Ya Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm-, destûr bide da ku em ji Abbasê pismamê xwe fidye nesitênin"

Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm- ji wan re wiha got: "Wallahi hûnê (ji fidyeya Abbas) yek dirhemekî jî nebexşînin."[11]

Hal ev e ku Abbas bi zorê ji bo şer ji Mekkeyê hatibû derxistin. Li gor rîwayeta Ibn Îshaq, Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm- roja Bedrê dema ku ji Abbasê apê xwe, ji bo rizgar kirina wî fidye xwest Abbas wiha gotibu:

"Ya Rasûlullah, ez muslîm bûm le belê muşrîkên Mekkeyê min bi zorê derxistin qada şer."

Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm- wiha got:

"Rastiya gotîna te bitenê Allah -azze we celle- dizane. Ger tu rast dibêjî dê Allah -azze we celle- dê mûkâfata te bide. Le belê li gor zahir, tu di nav şervanên wan(muşrîkan) de buyî."[12]

Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm- bi Abbasê apê xwe re muamela muşrîka kiriye.

Çawa ji wan êsîrên din fidye sitendibe, ji wî jî fidye sitendiye. Li cem ûlemayên îslamê bi icmaê sabit e ku: Hûkmê însan li gor zahir tê dayîn.

Wek dawî: Li îndallah, ji artêşa ku di rêya Allah -azze we celle- de ne pê ve artêşên din artêşên taxûtî ne û serok û fermandarên wan artêşan jî Firewnê

10. Ibn-i Kesir, tefsîra ayeta Nîsa: 97

11. Buxarî, 4018

12. Îbn Îshak

vê dewrê ne. Ew jî, rayedarên îro ne ku her yeki ji wan taxût in.

Kesên di rê û rêbaz û meqsedên ku li gor îslâmê ne meşrû ne (weke demokrasî û laîktî û mudefeaya dînên batil û parastin û bilindkirina şirkê) mucadele bike ew mucadeleya wî wê tevde li boşê biçe. Yek mûmînek qet nabe ku di nav partî û artêş û cemeat û rêxistinên xeyrî îslâmî de cih bigirin. Eger di van deran de cih bigirin tê wê manê ku ewana taxut înkar nekirine û dibin ji wan bêbextên ku di rêya taxut de têdikoşin û şer dikin.

d.) Taybetiya Taxût A Çaremîn Û Îzahata Wî:

Heyînîyên Ji Xeynî Allah Îbadet Li Wan Tên Kirin

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ اَنْ يَعْبُدُوهَا وَاَنَابُٓوا
اِلَى اللّٰهِ لَهُمُ الْبُشْرٰىۚ فَبَشِّرْ عِبَادِۙ

"Ew ên ku xwe ji evdîtîya taxût dûr dikin û berê xwe didin Allah, mizgînî ji wan re heye. Mizgînê bide evdên min."[13]

Çawa ku ji vê ayetê fêm dibe taxût; ji xeynî Allah -azze we celle- yên bi dilsozî îteat û îbadet li wan tên kirin, ew in.

Me di pêlên borî de îzahata Îmam Taberî li ser tarîfa taxût teqdîm kiribû. Di heman demê de, me çend mînakên ku di Qur'anê de bikaranîna îbadetê çawane jî dabû.

Di vê maneyê de em dikarin bibêjin ku taxûtên îroyîn; sazîyên weke parlamentoya xwedî rayeya çekirina qanûnan, rayedarên ku helal û heramîyên Allah -azze we celle- di Qur'an û sûnnetê de daniye ji holê radikin, partiyên demokratîk ku bûne hêlina van amelên şirkê, feyde û parastin ku ji wan kesên mirî tên xwestin û di tengasîyekî de hewar li wan tên kirin, ew pûtên ji zindîyan û ji latan tên kesibandîn, ew heyînên hin amelên ku di Qur'an û sûnnetê de wek îbadet binavdibin (weke nezir û qurban û hwd.) ji bo wan têne kirin, dixwaze zindî an mirî, li ser rûyê erdê an jî li esmana bibe her tiştên ku wesf û taybetîyên Allah -azze we celle- ji wan re hatibe dayîn, ha ew taxût in.

13. Zumer: 17

Ew rûmetên xeyrî îslâmî ku di nav însanan de dibin diyarkirina neyartî û dostanîyê û dibin sebebê şer û aşîtîyê jî taxut in.

Ew pîvan û îdeolojîyên xeyrî îslâmî ku ji bo însanan dibin sebebê xwe pêgirtina heyatê jî dikêvin çarçoveya tarîfa taxut.

Dawîya Beşa (10.) Dehemîn

Dê Berdewam Bibe Înşâallah

TIBBIN TARİHİ VE MODERN TIP

Dr. Seyfullah İslam
seyfullahislam@tevhiddergisi.org

Küresel sermaye baronlarına rağmen günümüzde, dünyanın birçok yerinde olduğu gibi Türkiye'de de "Modern Tıp" yaklaşımlarının ciddi anlamda tartışılabildiğine şahit oluyoruz. Çünkü Modern Tıp uygulamalarına karşı filhakika güven bunalımı yaşanmaktadır. Bugün; "dijital sağlık", "virütik salgın savaşları" gibi yenidünya modeli bir yaşamı dizayn etmeye yeltenenler, dünün sanayileşmiş Modern Tıbbını doğuranların torunlarıdır.

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

Bir önceki yazımızda Modern Tıp ile Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp ile ilgili bir değerlendirmede bulunmuştuk. Bu yazımızda, başlıktan da anlaşılacağı üzere inşallah; Modern Tıbbın kendisini nispet ettiği Hekim Hipokrat Dönemi'ni tıbbi açıdan kısaca ele alacağız.

Tıbbın geçmişi, insanlık tarihi kadar eskidir. Âdem (as) yeryüzüne gönderildiğinde kendisine tüm isimlerin öğretildiğini, Rabbimiz bize Kitab-ı Mubîn'inde[1] bildirmiştir. Bir hadis-i şerifte de bu, "ilimler/sanatlar/tüm eşyanın isimleri" olarak açıklanmıştır:

"Allah (cc), Âdem'i (as) yeryüzüne gönderdiği zaman ona tüm ilimleri öğretti."

İnsanoğlu var olduğu günden beri, gerek atamız Âdem'in (as) öğretileriyle aktarılan gerek de deneme yanılma ve tecrübe yoluyla geliştirilen tedavi yöntemleri uygulanagelmiştir. Böyle bir birikim ile köklü bir tıp sistemi doğmuştur.

Yunan tıp tarihine baktığımızda Hipokrat (MÖ 460-370) ve öncesi dö-

1. 2/Bakara, 31

Kos Ekolünün kurucularından olan Hekim Hipokrat, günümüzde de tıbbın babası olarak bilinir. Hipokrat; Asklepion Tıp Okulları'ndan çıkmış bir hekim olarak yaşamının büyük bir bölümünü gezgin olarak geçirmiştir. Eski Yunanistan'ı dolaşarak pek çok hasta tedavi etmiş ve çok sayıda öğrenciye tıp dersi vermiştir.

nemde Asklepion Tapınakları'nda tıp eğitimlerinin verildiğini görüyoruz. Bu tapınak, ismini elindeki "yılan dolanmış asası" ile bilinen[2] ve kendini "tıbbın tanrısı" olarak ilan eden Asclepius isimli bir kişiden alır. Yunan mitolojisini oluşturan rivayetler bizlere her ne kadar gerçek dışı gelse de tüm bunlar gerçek hayatta yaşamış kişilerin ilahlaştırma/efsaneleştirme öyküleriyle elde edilmiştir.

Bununla birlikte eski hekimlere Asklepiades[3] unvanı verilirdi. Bu şekilde olan tıp sistemi ilk zamanlarda hastalıkları; tanrıların laneti, uğursuzluk, şeytan çarpması gibi ütopik veya olağanüstü kavramlarla yorumlarken daha sonraları sistematik bir şekilde ele almaya, incelemeye başlamıştı. O dönemde neredeyse her semptomun (belirtinin) hastalık olarak kabul gördüğü bir anlayış hâkimdi. Dolayısıyla bu yaklaşım oldukça büyük bir karmaşıklığa yol açmakta ve insanların tedaviden yararlanamamasına sebebiyet vermekteydi. Basit bir misal verecek olursak; ateşi olup, boğazı, başı ve eklem yerleri ağrıyan bir hastanın basit bir boğaz enfeksiyonu geçirmekte olduğuna değil, -her bir şikâyet ayrı bir hastalık olarak görüldüğü için- aynı anda birçok hastalığının olduğuna kanaat getirilir ve buna göre bir tedavi belirlenirdi. Bu yaklaşımı Knidos Ekolü olarak isimlendirebiliriz.

Knidos bölgesindeki[4] Asklepiat Ailesi[5] sadece Knidos Ekolünü -şikâyet başına hastalık tanısı yaklaşımını- kabul etmekte ve uygulamaktaydı. Asklepiat'a ihanetle suçlanacak olmalarına rağmen tıbbın Antik Yunan'dan ve öğretilerinden ibaret olmadığını düşünen hekimler, böyle bir yaklaşımın teşhis ve tedavide yetersiz kaldığını ve bu çıkmazın fayda getirmediğini görüp sorgulamaya başladı. İşte böylece tıp, ilk kez Antik Yunan Dönemi'nde kendi içinde anlaşmazlığa düşmüş oldu ve Knidos Ekolüne muhalif olarak Kos bölgesinde[6] yeni bir ekol şekillenmeye başladı. Bu ekole göre önemli olan hastalık değil, hasta idi. Her hastalık kişiye özgü şekillenirdi. Bu sebeple tedavi edebilmek için hasta çok iyi analiz edilmeliydi. Hasta sadece mevcut şikâyetiyle değil, birçok yönüyle ele alınmalı ve buna göre tedaviler yapılmalıydı.

Kos Ekolünün kurucularından olan Hekim Hipokrat, günümüzde de tıbbın babası olarak bilinir. Hipokrat; Asklepion Tıp Okulları'ndan çıkmış bir hekim olarak yaşamının büyük bir bölümünü gezgin olarak geçirmiştir. Eski Yunanistan'ı dolaşarak pek çok hasta tedavi etmiş ve çok sayıda öğrenciye tıp dersi vermiştir. Bazı kaynaklarda yaşamının erken döneminde Mısır'a gittiği ve Mısırlı bilgin Imhotep'in (MÖ 2980-MÖ 2950) tıp eserlerini incelediği belirtilmektedir. Uzun yıllar Atina'da yaşamış, Makedonya'ya ve Anadolu'ya geziler yapmış ve Asklepion dışında da tıp alanında ilim talep etmiştir. Hipokrat birçok yer gezdikten ve ilim üzerine ilim tahsil ettikten sonra doğduğu yer olan Kos Adası'na dönmüş ve Kos Ekolü üzerine bir hekimlik okulu kurmuştur.

Peki, 1800'lü yıllara kadar Hekim Hipokrat'ın öğretileri tıp okullarında okutuluyorken ne oldu da günümüz tıbbı, Kos Ekolünün temelini oluşturan "Humoral Patoloji"yi sadece bir teori olarak gör-

2. Bu asa, günümüz tıbbının simgesi olan yılan dolanmış asadır.
3. Asclepius'un Çocukları veya Şifa Vericiler
4. Günümüzde Muğla ili sınırları içinde yer alan antik bir kenttir.
5. Hekimler Birliği
6. Günümüzde Yunanistan sınırları içinde yer alan bir adadır.

mekte ve hakkında birkaç cümle dışında bir şey konuşmamaktadır?[7]

Hipokrat'ın öncülüğünü yaptığı akılcı tıp ve hekim ahlakına ilişkin meseleler İslam Tıbbı Dönemi dâhil tarih boyunca hekimlere rehber olmuştur. Kos Ekolünün temellerini oluşturan Humoral Patoloji esas alınarak ciddi çalışmalar yapılmış ve tedaviler uygulanmıştır. Özellikle tıbbın prensi olarak bilinen, eserleri Avrupa dâhil olmak üzere tıp fakültelerinde yüzyıllarca ders kitabı olarak okutulan İbni Sina, yaşadığı 10. yüzyıla kadar biriken tıbbi tecrübeleri yorumlayıp zenginleştirerek El-Kanun fi't Tıbb eseri ile tarihe geçmiştir.

17 ve 18. yy Avrupa'sına gelindiğinde ise ölü insan cesetleri ve canlı hayvan bedenleri üzerinde yapılan ve dönemin teknolojisinden de istifade edilen tıp çalışmaları ile patoloji ve mikrobiyoloji bilimleri gelişmeye başlamış, hastalık sebeplerine olan bakış açısı tamamen değişmiştir.

Artık daha fazla bilmeye başladığını düşünen Modern Tıp hekimleri, zamanla eski bilgiyi küçümseyip; kökleri kadim bilgi ve tecrübelere dayanan gelenekle yollarını ayırmıştır. Öyle ki Modern Tıbbın kurucularından biri olarak kabul edilen, 16. yüzyılda yaşayan doktor ve kimyager İsviçreli Paracelsus, o dönemde mevcut olan tıbbı despotça reddetmiş, tıp fakültesinde ders verdiği dönemde öğrencilerin bazı tıp kitaplarını yakmalarını ve tıbba dair geçmiş bilgilerini unutmalarını söylemiştir.

Bu anlayış üzerine yetişen dönemin hekimleri ise artık her şeyi aklı ile kavrayabileceğini düşünüyor, Modern Tıptan önceki tüm bilgi birikiminin yanlış olduğuna inandırılarak, yeni bilgilere aç bir tavırla, sorgulamadan insan bedeninin bilinmeyenlerini araştırıyordu.

Avrupa'da özellikle 18 ve 19. yüzyıllarda Endüstri Devrimi'yle başlayan yeni buluşların üretime olan etkisi ve buhar gücüyle çalışan makinelerin makineleşmiş endüstriyi doğurması sonrasında bilhassa son iki asırdır bilim (!) ve teknolojinin buluşları, tıbbi uygulamalarda da yeni bir sayfa açmış oldu. Tıp daha önce hiç tecrübe etmemiş gibi, tekrar bütüncül yaklaşımdan uzaklaşarak semptomlara ve hasta organlara odaklanmaya başladı.

Bu tıbbi keşifler dünyadaki bir kesim tarafından; insanoğlu için kuşkusuz bir nimet olarak görülürken, çok az bir kesim ise yeni buluşların hudutsuzca kullanılmasından ve tıbbi olumsuz etkilerinden ciddi anlamda endişe ve korku duymaktadır…

Her hâlükârda kabul edilmesi gereken gerçekler vardır: İnsanoğlu bugün, tıbbi keşif ve bilgi üretmede olağanüstü bir kapasiteye sahipken, hakkında emin olunup net sonuç alınan bilgi artmamakta ve toplumsal sağlık daha iyiye gitmemektedir. Aksine bu gelişmeler; daha hasta nesiller, gayri etik uygulamalardan dolayı ahlaki endişeler ve cevap bekleyen soruları beraberinde getirmektedir.

Küresel sermaye baronlarına rağmen günümüzde, dünyanın birçok yerinde olduğu gibi Türkiye'de de "Modern Tıp" yaklaşımlarının ciddi anlamda tartışılabildiğine şahit oluyoruz. Çünkü Modern Tıp uygulamalarına karşı filhakika güven bunalımı yaşanmaktadır. Bugün; "dijital sağlık", "virütik salgın savaşları" gibi yenidünya modeli bir yaşamı dizayn etmeye yeltenenler, dünün sanayileşmiş Modern Tıbbını doğuranların torunlarıdır.

Branşlaşmanın getirdiği tüm zararları bertaraf ettikten sonra her branştan hekimin, hikmet üzere bütüncül bir bakışla, yaratılışa/fıtrata uygun bir yaklaşıma sahip olmasını Allah'tan (cc) niyaz ederiz.

Dualarımızın sonu, âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdetmektir.

7. Humoral Patoloji konusuna daha tafsilatlı olarak başka bir yazıda inşallah değineceğiz.

Mazlum bir çocuk, ailesini kaybetmiş,
Varı yoğu elinden alınmış.
Cennet hayalleri kuruyor, yemek için.
Orada ekmek var diye.
İçim acıdı.
Son sözü pek etkilemişti beni:
"Sizi Rabbime şikâyet edeceğim."

COVID-19

Ömer AKDUMAN
omerakduman@tevhiddergisi.org

Merhaba,

Tanıştığıma memnun oldum.

Ben Covid-19.

Hayır, lütfen!

Ama uzaklaşmasanız benden...

Kötü bir niyetim yok.

Lütfen, ama size gerçekleri anlatacaktım!

Teşekkür ederim, evet, anlayışınızdan ötürü.

Dediğim gibi,

Ben Covid-19.

Aslında siz bana Koronavirüs diyorsunuz, fark etmez.

Ben Koronavirüs ailesinin yeni üyesiyim.

Biliyorum, sizi biraz korkuttum.

Farkındayım.

Ama çok korktunuz ya...

Haklısınız.

Virüs tabii. Ciddiye alınmalı.

Bilgisayarda bile olunca virüs programı kuruyorsunuz.

Neyse, demem o ki

Çin'de misafir oldum, hemen her eve uğramışlığım oldu.

Aslında onları uzun zamandır ziyaret etmek istiyordum, ama nasip bu zamanaymış!

Oradan İran'a, İtalya'ya, Kaliforniya'ya, Suud'a, sonunda sizin güzelim memleketiniz Türkiye'ye uğradım.

Başlıca uğradığım yerler buralar, ama gezmediğim yer kalmadı.

Sağ olsunlar pek kıymet verdiler!

Geldiğim için birçok programlarını iptal ettiler.

Hatta şaşıracaksınız, milyonlar beni evlerinde bekledi.

İlgilerine teşekkürümü yine buradan arz edeyim.

Aslında uzun zamandır davet ediyorlardı.

Nasip işte! Nasipten öte köy olmazmış.

Ha, unutmadan, ekibimizle beraber gittiğimiz misafirliklerde bakan-bürokrat-yönetici düzeyinde de ziyaretler yaptık.

Sağ olsunlar, evlerini değil sadece, gönüllerini açanlar da oldu!

Bu arada medyadaki spekülasyonlara pek inanmayın.

Efendim neymiş işte, Çin'de illegal bir hayvan pazarında, yarasalardan...

Yaa, size ne?

Biz zaten ziyarete gelecektik. O da vesile oldu belki?

İstemiyorsanız dönelim yani.

Misafir böyle mi karşılanır?

Celalleniyorum ama insanlar da hadlerini bilsinler!

Devletten, medyadan, tüm kitle iletişim araçlarından, bireysel muhabbet ve muamelelere kadar her gün bizi davet eden siz değil miydiniz?

Diğerlerini boş verin de, siz Türkler pek misafirperverdiniz.

Size ne olmuş yahu?

Görmeyeli bozulmuşsunuz.

Pek kıymetli bir resûl vardı, Muhammed Peygamber,

Allah'ın selamı üzerine olsun.

Hatırladığım kadarı ile sizi uyarmıştı.

Yanlış mıyım?

Ne demişti?

Aynen efendim, "Fuhşiyat bir kavimde yayılırsa orada adını yeni duyduğunuz marazlar türer."

Bizi davet etmediniz mi sizler?!

Hani, efendim, fuhşiyatın âlâsı sizde yok muydu?

Devlet yönetiminde Allah'ın söz hakkı olmayacak, bireysel hayatta Allah'a kota konmayacak mıydı?

Allah semada olacak, yerde öz(ü)gür (!) insanlar söz hakkına sahip olmayacak mıydı?

Eee?

Oturup da efendim, devlet-millet el ele mektup yazacak hâliniz yoktu ya!

Eskiden ateş yakar, dumanla haberleşirmişsiniz.

Bizim ki de o misal...

Lafı uzattım ama,

Ee, teşekkürler efendim.

Çok naziksiniz.

Devam edeyim o hâlde.

Ziyaretimizden evvel, bazı ülke yöneticileri vardı.

Unuttum, Kur'ân onlar için ne derdi?

Firavun mu?

Tabii, olabilir de başka bir tabir vardı:

Ta.. Tağı.. Taa..Tağut. Hah, Tağut!

Bu tağut isimli yöneticiler bazı şeyler söylediler:

"Kimse artık karşımızda duramaz."

"Milletimizin gücünün üzerinde güç tanımıyoruz."

Aslında sebebi ziyaretimiz biraz da buydu.

Bi diplomatik ziyaret yapalım dediğimizde hemen bunu sormayı düşünmüştüm.

Hayır, hayır efendim.

Sormadım. Çünkü utandım biraz.

Bu sözü söyleyenler biz gittiğimizde kuzu gibi olmuşlardı.

Anlayamadım nedendir?

Dünyanın kaç bucak olduğunu mu öğrenmişler?

Anlayamadım, özür dilerim.

Biz mi?

Yok efendim, o koca devlet tağutlarının bizden çekinmeleri ya da korkmaları gerçekçi değil.

Bakmayın böyle durduğuma.

Toplu iğnenin milyon kat küçüğüyüm.

Ciddi olamazsınız!

Gerçekten korktular mı dersiniz?

Vay be, biz neymişiz efendim...

Neyse konumuza dönelim.

Geçenlerde bir virüs arkadaş izletti.

Kısa bir video.

Virüsler video izler mi diye sormayın, rica ederim.

Mazlum bir çocuk, ailesini kaybetmiş,

Varı yoğu elinden alınmış.

Cennet hayalleri kuruyor, yemek için.

Orada ekmek var diye.

İçim acıdı.

Son sözü pek etkilemişti beni: "Sizi Rabbime şikâyet edeceğim."

Acaba o çocuğu tanıyanlar/hatırlayanlar var mı?

Yavrucağın şikâyet ettiği insanları da ziyaret etmek istiyorum aslında uzun zamandır...

Umarım nasip olur.

Efendim, uzattım.

Sonda bazı diyeceklerim var:

Anladığım kadarı ile bizi misafir etmek istemeyenler var.

Üzüldüm.

Ama kim olduklarını ayırt etmemiz mümkün değil.

Şöyle yapalım:

Siz kendinize Müslüman diyorsunuz.

Aslında Müslüman ülkelere biz kolaylıkla gidemeyiz.

Buraya geldiysek demek ki...

Kızmayın efenim.

Lütfen, sakin olun.

İslam mı yazıyor anayasanızda?

Nedir devletin ismi?

Neee?

Dinsizlik mi?

E o zaman siz de bi zahmet şaşırmayın.

Kızmasanız, fikrimi beyan ediyorum efendim.

Hürriyet-i Efkâr yok mu sizde?

Siz, bilirsiniz.

Dinlemek istemiyorsanız.

Tamam, buraya kadar sabırla dinlediğiniz için çok teşekkürler.

Görüşürüz,

Gönlünüzde bize azıcık yer varsa...

GÜNAHLARIN AHİRETTEKİ KARŞILIĞI

Asım CEMALOĞLU

Günahlar ve isyanlar sahiplerinin yakasına yapışır, onları bırakmaz ve böylece cehennemde de onların azap görmelerine sebep olur. Şüphesiz ki günaha yol açan etkenleri bilmek, kalbi günahlara karşı tedavi etmeye ve onları terk etmeye yardımcı olur. Zira hastalığın tedavisi, ona yol açan etkenleri ortadan kaldırmakla olur.

Kitabın Adı: Günahların Ahiretteki Karşılığı

Kitabın Yazarı: Ahmed Ferid El-Mısrî

Tercüme: Mustafa Öztürk

Yayınevi: Polen Yayınları

Basım Tarihi: 2007

Basım Yeri: İstanbul

Sayfa Sayısı: 112

Ebat: 13.5 x 21 cm (Roman Boy)

Kitap Hakkında

Kâinatın ve içindekilerin tamamının -gerek canlı gerek cansız - yaratıcısı El-Hâlık olan Allah, her şeyi imtihan endeksli yaratmıştır. İblis'in, kalbindeki marazların açığa çıkması ile Âdem (as) zatında "insan"la başlattığı düşmanlık, sunnetullah gereği kıyamete kadar sürecektir. İblis, Rabbine verdiği söze binaen[1] insanla olan savaşını her daim vermiş, sırat-ı musta-

1. 7/A'râf, 16-17

kimin üzerine oturup insanları Er-Rahîm olan Rabbin yolundan batıl yollara saptırma görevini başarıyla yerine getirmiş ve getirmeye de devam edecektir:

"Andolsun ki İblis, (onların çoğunu saptıracağına dair) zannında haklı çıktı. Müminlerden bir grup hariç, ona uydular."[2]

İblis, insi dostlarına verdiği vahyin etkisiyle "insan"a her şekilde yaklaşır. Nitekim kulu, Rabbine karşı itikadi/fikrî, lafzi veya amelî olarak isyana götürecek tüm alternatifleri değerlendirerek vazifesini yapar.

İnsan, Kur'ân'ın kaydıyla "zalim, cahil, unutkan, nankör ve aceleci"dir. "Takva ve fücur"un fıtratına birlikte kodlandığı insan, ne yazık ki Rabbinin tüm hüccet ve nimetlerine rağmen "fücur"a meyleder. İşte bu meyil neticesinde ortaya çıkan her bir durumun adıdır, günah... Şirk, küfür, haram... hepsini kapsar.

Kur'ân ve sünnet ise her bir günaha karşılık/ceza biçmiştir. Dünyada ve ahirette olmak üzere...

İblis... Günahlarla insanı azaba düçar kılmakla yetinir mi? Günah çukurunda debelenen insana "Allah'ın sevgi ve rahmetiyle" yanaşır. Sakınan, ama vesveselere sinesini açmış insana ise "Allah'ın korkutuculuğu" ile... Neticede Allah'a (cc) kulluğu Allah'ın Resûlü'nden (sav) öğrenmeyen her insanı bir şekilde saptırır.

Seleften bazıları şöyle demiştir:

"Her kim sadece sevgi ile Allah'a kulluk ederse muhakkak ki o, zındık olur. Her kim sadece korku ile Allah'a kulluk ederse o, Harici olur. Her kim sadece umutla Allah'a kulluk ederse o, Mürcie olur. Ancak sevgi, korku ve ümit ile kulluk eden, tevhid ehli mümin olur."

Günahlar, günahların cezaları, günahkârların durumu ve onlara karşı takınılması gereken tavırlar mubin olan Kitap'ta ve sarih olan sünnette varid olmasına rağmen ne yazık ki feylesofların pak İslam medeniyetini zehirlemeleriyle beraber bu konular çapraşık bir hâl almıştır. "İman ve amel" ilişkisi üzerine çıkan ihtilaflar da bu meseleyi etkilemiştir.

Ehl-i Sünnet'in yanında günahların hem dünyada hem de ahirette karşılığının olduğu sabittir ve bu eser, günahların ahiretteki karşılığını konu almıştır.

2. 34/Sebe', 20

İblis, insi dostlarına verdiği vahyin etkisiyle "insan"a her şekilde yaklaşır. Nitekim kulu, Rabbine karşı itikadi/fikrî, lafzi veya amelî olarak isyana götürecek tüm alternatifleri değerlendirerek vazifesini yapar.

Yazarın ayrıca aynı yayınevinden çıkan "Günahların Dünyadaki Karşılığı" isimli bir çalışması da mevcuttur.

Yazar, kitabın ilk bölümünde zaman ve mekân fark etmeksizin insanların ortak olarak muhatap olduğu bazı günahları zikredip Kur'ân ve sünnette bunların cezalarını nakleder:

Zekât vermeyen, iyiliği başa kakan, malı yalan yeminle satışa çıkaran, kibirlenen, tevbe etmeden ölen, ganimet malından çalan, resim ya da heykel yapan, görmediği rüyayı görmüş gibi anlatan, kulak hırsızlığı yapan, arazi gasp eden, ahdini bozan, iki yüzlülük yapan, ihtiyacı olmadığı hâlde dilenen ve faiz yiyen kimselerin cezalarını anlaşılır delillerle anlatır.

Yazar, kitabın ikinci bölümünde günahların cehennemdeki cezalarını özel olarak ele alır. Bu bölümde; bidat sahibi, Resûlullah (sav) adına yalan söyleyen, Allah'a (cc) isyan konularında büyüklere yahut devlet reislerine itaat eden, yetim malı yiyen, haksız yere bir mümini öldüren, zalimlere yardımcı olan, açılıp

Unutulmamalıdır ki, her günah kalpte bir leke bırakır. Her leke de başka günahlara sevk eder.
Günahkârların en hayırlısı ise Rabbi ondan emanetini almadan günahlarından dönen, tevbe eden ve salih amel işleyendir.

saçılan, intihar eden, "emr-i bi'l ma'ruf" yapmasına rağmen isyan ehli olan, riyakâr olan, canlılara eziyet eden ve Allah'ı gazaplandıran konuşmalar yapan kimselerin cehennemdeki cezalarını nakillerle aktarır.

Yazar, kitabın üçüncü bölümünde ise günah işlemeye yol açan etkenlere dair nasihatlerde bulunur:

Günahlar ve isyanlar sahiplerinin yakasına yapışır, onları bırakmaz ve böylece cehennemde de onların azap görmelerine sebep olur. Şüphesiz ki günaha yol açan etkenleri bilmek, kalbi günahlara karşı tedavi etmeye ve onları terk etmeye yardımcı olur. Zira hastalığın tedavisi, ona yol açan etkenleri ortadan kaldırmakla olur.

Günaha yol açan bazı etkenler şöyle sıralanabilir:

- İman zayıflığı ve takva eksikliği
- Allah'ı (cc) tanımamak, emir ve yasaklarını bilmemek
- Allah'ın (cc) affına güvenip bağışlanma hayallerine dalmak
- Şüphe ve arzuların çokluğu
- Kötü arkadaşlar ve günahkâr kimselerle içli dışlı olmak
- Bu etkenlerin tedavisi ise şu şekildedir:
- İmanı güçlendirmek, kalbi takva ve Allah (cc) korkusu ile diriltmek
- Allah'ı (cc) tanımak, isim, sıfat, emir ve yasaklarını öğrenmek
- Allah'ın (cc) affı konusunda "ümitli olmak" ile "boş hayallere dalmak" arasındaki farkı görmek
- Hakkı delilleriyle öğrenmek, fitnelerden korunmak, Kur'ân ve sünnete sarılmak
- Salih insanlarla bir arada olmak, ilmiyle amel eden âlimlerin hayat hikâyelerini öğrenmek

Unutulmamalıdır ki, her günah kalpte bir leke bırakır. Her leke de başka günahlara sevk eder. Günahkârların en hayırlısı ise Rabbi ondan emanetini almadan günahlarından dönen, tevbe eden ve salih amel işleyendir.

Rabbimiz! Bizleri şeytanın ve nefsinin fitnelerine karşı koru…

Rabbimiz! Bizlere günahlarımızın farkına varmayı, nasuh tevbe etmeyi ve tevbelerimizi salih amellerle desteklemeyi nasip eyle…

Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla, şüphesiz ki sen çok merhametli ve tevbeleri çokça kabul edensin…

Allahumme âmin.

Dua ikliminde buluşmak dileğiyle…

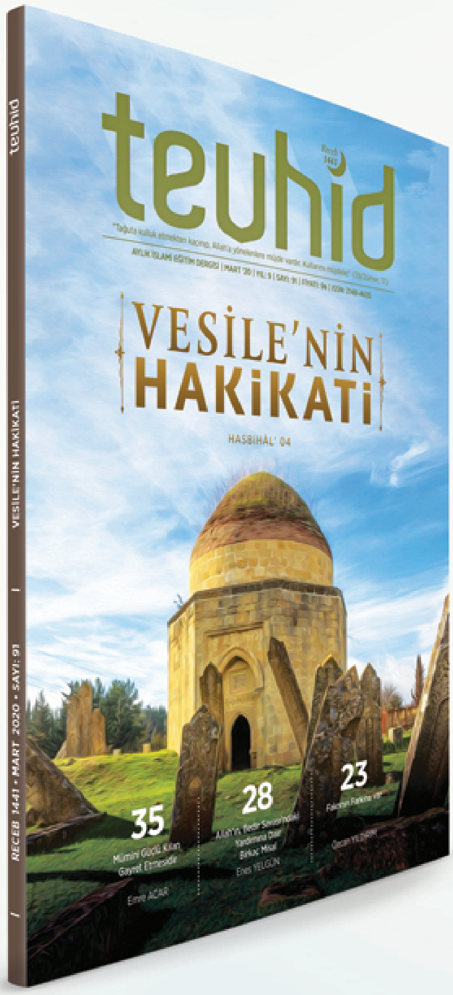
ECİRKAPISI
COVID-19 SALGINI
DEZENFEKTAN DAĞITIMI

Tevhid Daveti'nin kitlelere ulaşması için, tüm dünyayı etkisi altına alan ve coğrafyamızda da etkisini gösteren COVID-19 salgını sebebiyle ihtiyaç sahiplerine dezenfektan yardımı yaptık. ''Kalplerin, kendilerine uzanan bir elle yumuşadığı'' böyle zor zamanlarda, Tevhid Daveti'ne maddi imkânlarınızla katkı sağlamak, muhtaçların dualarına ulaşmak için bizimle iletişim kurabilir, sosyal medya hesaplarımızdan çalışmalarımızı takip edebilirsiniz

ECİRKAPISI
CENNETE AÇILAN KAPI
Ecir Kapısı
ecir_kapisi
+90 532 174 9393
+90 532 174 9494
ecirkapisi@gmail.com
www.ecirkapisi.org

"Tağuta kulluk etmekten kaçınıp Allah'a yönelenlere müjde vardır. Kullarımı Müjdele!"
(39/Zümer, 17)

teuhid

TEVHİD MEALİ UYGULAMASI

TEVHİD DERSLERİ

TEVHİD DERGİSİ

TEVHİD MEALİ

ISSN 2148-4635

ABONELİK İÇİN

tevhiddergisi@gmail.com
www.tevhiddergisi.org
+90 545 762 15 15